

१४ फुटांपेक्षा उंच झोपड्यांवर कारवाई!

मुंबई : मुंबईतील झोपडपट्टी परिसरातील १४ फूट किंवा त्यापेक्षा अधिक उंचीच्या अनधिकृत बांधकामांवर महापालिकेकडून कारवाई करण्यात येणार आहे. १ ऑक्टोबर ते ३१ डिसेंबर २०२६ या कालावधीत विशेष मोहीम राबविण्यात येणार असून, संबंधित रहिवाशांनी अनधिकृत बांधकामे स्वतःहून हटवावीत, अन्यथा कठोर कारवाई केली जाईल, असा इशारा बीएमसीने दिला आहे. मुंबई शहर व उपनगरात एकूण २ लाख २३ हजार १५० झोपड्या असून, त्यापैकी ३९ हजार १११ झोपड्या १४ फूट किंवा त्यापेक्षा अधिक उंचीच्या असल्याचे प्रशासनाने नमूद केले आहे.

रायगड सोमवार । दि. २१ सप्टेंबर २०२६ । अंक १०६ । पृष्ठे ८ । किंमत ५ ₹

संतोषी म्हात्रे । खोपोली ।
जमिनीच्या वाटणीच्या वादातून बहिण रोहिणी भगवान पाटील आणि दीपक पांडुरंग पाटील यांनी ५५ वर्षीय लक्ष्मण पांडू डुकरे यांना मारहाण केल्याचा आरोप असून, या मारहाणीत लक्ष्मण यांचा मृत्यू झाला. शनिवारी (दि. १९) निगडोली येथे घडलेल्या या घटनेने खालापूर तालुक्यात खळबळ उडाली आहे. घटनेनंतर खालापूर पोलिसांनी आरोपी रोहिणी पाटील आणि दीपक पाटील यांना ताब्यात घेतले असून, पुढील तपास सुरू आहे.

निगडोलीतील धक्कादायक घटना

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, लक्ष्मण डुकरे आणि त्यांची बहीण रोहिणी यांच्यात काही दिवसांपासून जमिनीच्या वाटणीवरून वाद सुरू होता. मे महिन्यातही याच कारणावरून दोघांमध्ये बाचाबाची आणि मारामारी झाली होती. शनिवारी सकाळी साडेनऊच्या सुमारास

● मयत लक्ष्मण डुकरे

रोहिणी पाटील आणि दीपक पाटील हे लक्ष्मण यांच्या निगडोली येथील शेतधरावर आले. यावेळी पुन्हा जमिनीच्या वाटणीवरून वाद झाला आणि त्याचे रूपांतर मारामारीत झाले. रोहिणी आणि दीपक यांनी लक्ष्मण यांना मारहाण केल्याचा आरोप आहे. वडिलांना वाचवण्यासाठी त्यांचा मुलगा जयेंद्र मध्ये पडला

जमीन सोन्याची; नाती मात्र रक्ताची!

महामार्ग, औद्योगिक प्रकल्प आणि फार्माहाऊसच्या वाढत्या मागणीमुळे ग्रामीण भागातील जमिनीचे भाव मोठ्या प्रमाणात वाढले आहेत. त्यामुळे पूर्वी उपजीविकेचे साधन असलेली जमीन आता मोठ्या आर्थिक व्यवहाराचा केंद्रबिंदू बनली आहे. मात्र, जमिनीच्या वाटणीसाठी रक्ताच्या नात्यातच संघर्ष पैटून त्याचा शेवट जीवावर बेतत असेल, तर वाढत्या जमिनीच्या किमतीसोबत नात्यांची किमतीही तपासण्याची वेळ आली आहे.

दीपक पाटील कोण ?

बहीण-भावाच्या जमिनीच्या वादात दीपक पाटील याचा नेमका संबंध काय ? निगडोलीतील लक्ष्मण डुकरे यांच्या मृत्यूच्या प्रकरणात त्यांची बहीण रोहिणी भगवान पाटील यांच्यासह दीपक पांडुरंग पाटील यालाही पोलिसांनी ताब्यात घेतले आहे. मात्र, बहीण आणि भावामधील जमिनीच्या वाटणीच्या वादात दीपक पाटील याचा नेमका संबंध काय होता, तो घटनास्थळी का आला होता आणि मारहाणीमध्ये त्याची नेमकी भूमिका काय होती, याबाबतची अधिकृत माहिती अद्याप स्पष्ट झालेली नाही. पोलिसांनी दोघांना ताब्यात घेतले आहे.

देवभूमीवर पुन्हा नवं संकट

नवी दिल्ली : उत्तराखंडमधील भारतीय मध्य हिमालयातील २३ प्रमुख हिमनद्या वेगाने मागे सरकत असल्याचे संशोधनातून समोर आले आहे. वाडिया इन्स्टिट्यूट ऑफ हिमालयन जिओलॉजी आणि यूपीईएसच्या संशोधकांनी केलेल्या अभ्यासानुसार, १९९० ते २०२४ या काळात या हिमनद्यांमधून एकूण २५.६ किलोमीटर बर्फ नाहीसा झाला आहे. उपग्रह प्रतिमा, क्षेत्रीय सर्वेक्षण आणि विविध वैज्ञानिक अभ्यासांच्या आधारे हा निष्कर्ष काढण्यात आला आहे. पिंडारी, मिलम, गंगोत्री, चोराबाडी आणि भागीरथी यांसह अनेक हिमनद्या सातत्याने आक्रसत असल्याने मोठे संकट उभे ठाकले आहे.

■ बहिणी आणि तिच्या साथीदाराकडून भावाला मारहाण

■ मारहाणीत ५५ वर्षीय लक्ष्मण डुकरे यांचा मृत्यू

■ आरोपींना पोलिसांनी ठोकल्या वेड्या

असता त्यालाही मारहाण करण्यात आल्याचे तक्रारीत नमूद आहे. मारहाणीत लक्ष्मण यांना गंभीर दुखापत झाली आणि ते जमिनीवर

कोसळले. त्यांना तातडीने चौक येथील रुग्णालयात दाखल करण्यात आले; मात्र डॉक्टरांनी तपासणीनंतर त्यांना मृत घोषित केले.

घटनेची माहिती मिळताच खालापूर पोलिसांनी घटनास्थळी धाव घेतली. मृतदेह शवविच्छेदनासाठी चौक ग्रामीण रुग्णालयात पाठविण्यात आला. खालापूरचे उपविभागीय पोलीस अधिकारी डॉ. विशाल नेहुल आणि सहाय्यक पोलीस निरीक्षक संदीप शिंगटे यांनी घटनास्थळी भेट देऊन पाहणी केली. जयेंद्र डुकरे यांच्या तक्रारीवरून गुन्हा दाखल करण्यात आला असून, रोहिणी ●▶**पान २** **वर**

वे/ध/क

बीएमडब्ल्यू कारच्या अपघातात तीन ठार

मुंबई : मुंबईतील कोस्टल रोडवर रविवारी भन्ना पहाटे एक भीषण अपघात घडला. मरीन ड्राईव्हकडून हाजी अलीच्या दिशेने जाणाऱ्या एका भरधाव काळ्या रांगाच्या बीएमडब्ल्यू कारचा लाला कॉलेजसमोर, लोटस जेट्टीजवळ अपघात झाला. अतिवेगामुळे चालकाचे कारकीर्ल नियंत्रण सुटल्याने हा अपघात झाल्याचा प्राथमिक अंदाज व्यक्त करण्यात येत आहे. या अपघातात तिघांचा मृत्यू झाला असून, एकाची प्रकृती चिंताजनक आहे. कोस्टल रोड नियंत्रण कक्षाकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, ●▶**पान २** **वर**

रशियावर युक्रेनचा पुन्हा ड्रोन हल्ला

नवी दिल्ली : गेल्या काही वर्षांपासून रशिया आणि युक्रेन यांच्यात युद्ध सुरू आहे. दोन्ही देश एकमेकांच्या शहरांवर हल्ले करत आहेत. या दोन्ही देशातील संघर्ष अद्याप संपलेला नाही. अशात आता पुन्हा युक्रेननं रशियावर १००० हून अधिक ड्रोनेस हल्ला केल्याची माहिती समोर आली आहे. त्यामुळ मोठी खळबळ उडाली आहे. अधिकाऱ्यांनी रविवारी (२० सप्टेंबर) दिलेल्या माहितीनुसार, युक्रेनच्या सैन्यानं रात्रीच्या वेळी रशियावर १००० हून अधिक ड्रोन्स डागले. आतापर्यंतचा हा सर्वात मोठा हल्ला आहे.

विजेचा धक्क्यात दोघांचा मृत्यू

मुंबई : लालबाग-काळाचौकी परिसरात गणेशोत्सवाच्या निमित्ताने हजारो भाविकांची अलोट गर्दी उसळलेली असतानाच रविवारी पहाटेच्या सुमारास एक दुर्दैवी घटना घडली. काळाचौकी येथील ‘महागणपती उत्सव मंडळ’ परिसरात पिण्याच्या पाण्याच्या तातुरच्या स्टाॅलवर अचानक विद्युत प्रवाह उतरला. यावेळी पाणी पिण्यासाठी आलेल्या आठ वर्षांच्या चिमुकलीसह ३३ वर्षीय महिलेचा मृत्यू झाला असून, अन्य चार जण जखमी झाले आहेत.

निला विखे पाटील स्वीडनच्या खासदार

मुंबई : अहिल्यानगरशी घट्ट नाते असलेल्या विखे पाटील कुटुंबाच्या शिरेपरात आणखी एक मानाचा तुरा खोबला गेला आहे. निला विखे पाटील यांची स्वीडनच्या संसदेत खासदार म्हणून निवड झाली आहे. ग्रीन पार्टीच्या नेत्या असलेल्या निला यांनी स्टॉकहोम सिटी मतदारसंघातून विजय मिळवला. निला या डॉ. अशोक विखे पाटील यांच्या कन्या, डॉ. विठ्ठलराव विखे पाटील यांच्या पणती, दिवंगत बाळासाहेब विखे पाटील यांच्या नात आणि मंत्री राधाकृष्ण विखे यांच्या पुतणी आहेत.

परतीच्या प्रवासात कोंडी

मुंबई-गोवा महामार्गावर वाहनांच्या ५ ते ६ किलोमीटरपर्यंत रांगा

। म्हसळा । प्रतिनिधि ।

गणेशोत्सवाचा उत्साह आणि पाच दिवसांच्या बापाला निरोप दिल्यानंतर आता कोकणवासियांचा मुंबईकडे परतीचा प्रवास सुरू झाला आहे. रायगड जिल्ह्यातील विविध एसटी स्थानकांवर प्रवाशांची मोठी गर्दी पाहायला मिळत असून, मुंबई आणि पनवेलच्या दिशेने जाणाऱ्या एसटी बससाठी प्रवाशांच्या मोठ्या रांगा लागल्या आहेत. दुसरीकडे, खासगी वाहनांची संख्याही वाढल्यानं मुंबई-गोवा महामार्गावर वाहतूक कोंडी निर्माण झाली आहे.

गणेशोत्सवासाठी कोकणात गेलेल्या गणेशभक्तांच्या परतीच्या प्रवासाला वाहतूक कोंडीचं विघ्न आलं आहे. मुंबईच्या दिशेने जाणाऱ्या मार्गावर माणगाव आणि इंदापूर येथे मोठी वाहतूक कोंडी झाली असून, वाहनांच्या ५ ते ६ किलोमीटरपर्यंत रांगा लागल्या आहेत. कोंडी फोडण्यासाठी पोलिसांना मोठी कसरत करावी लागत असल्याचे चित्र दिसून आले. माणगाव परिसरात वाहनांच्या तब्बल चार ते पाच किलोमीटरपर्यंत लांब रांगा लागल्या असून, माणगाव आणि इंदापूर हे वाहतूक कोंडीचे

(छायाचित्र : समीर कान्ते)

जिल्ह्यातील बसस्थानकांमध्ये मोठी गर्दी

गणेशोत्सव आटोपून मुंबईच्या दिशेने परतीचा प्रवास सुरू झाल्याने रायगड जिल्ह्यातील विविध बसस्थानकांवर प्रवाशांची मोठी गर्दी झाली आहे. मुंबई आणि पनवेलकडे जाणाऱ्या एसटी बस पकडण्यासाठी प्रवाशांच्या लांबच लांब रांगा लागल्या आहेत. खासगी वाहनांबरोबरच एसटीने प्रवास करणाऱ्यांची संख्या वाढल्याने स्थानकांवरील गर्दीचे नियोजन करण्याचे आव्हान प्रशासनासमोर उभे ठाकले आहे. रविवारी अलिबाग स्थानकातही मोठी गर्दी झाली होती.

मुख्य केंद्र ठरत आहेत. ही कोंडी फोडण्यासाठी महामार्गावर मोठा पोलीस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला असून, परतीचा प्रवास सुखकर करण्यासाठी पोलिसांकडून वाहतुकीचं नियमन केलं जात आहे.

गणेशोत्सवासाठी कोकणात आलेल्या गणेशभक्तांनी बापाला निरोप दिल्यानंतर आता मुंबईच्या दिशेने परतीचा प्रवास सुरू केला आहे. त्यामुळे स्थानकांवर गर्दीचं नियोजन करण्याचं मोठं आव्हान प्रशासनासमोर उभं ठाकलं आहे.

पहायला मिळत आहे. मुंबई आणि पनवेलकडे जाणाऱ्या एसटी बसेस पकडण्यासाठी प्रवाशांच्या लांबच लांब रांगा लागल्या आहेत. खासगी वाहनांसोबतच सर्वसामान्य प्रवाशांची पसंती असलेल्या एसटी बसने परतीचा प्रवास करणाऱ्यांची संख्या मोठी आहे. त्यामुळे स्थानकांवर गर्दीचं नियोजन करण्याचं मोठं आव्हान प्रशासनासमोर उभं ठाकलं आहे.

दरम्यान, खासगी वाहनांची संख्या

एसटीच्या ताफ्यात २०० व्होल्वो बस

। मुंबई । प्रतिनिधि ।

खासगी आराम बससेवेकडे वळणाऱ्या प्रवाशांना पुन्हा एसटीकडे आकर्षित करण्यासाठी राज्य परिवहन महामंडळाच्या ताफ्यात लवकरच २०० स्वमालकीच्या अत्याधुनिक वातानुकूलित व्होल्वो बसेस दाखल होणार आहेत. सुरक्षितता, आरामदायीपणा आणि आधुनिक सुविधांना प्राधान्य देण्यात येणार असल्याची माहिती परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिली. २५० किलोमीटरपेक्षा अधिक लांब पल्ल्याच्या मार्गावर ४५ आसनी आरामदायी बसेस, तर रात्रीच्या प्रवासासाठी शयनयान बसेस सुरू करण्याचे नियोजन आहे. प्रवाशांना मोबाईलवरून तिकीट बुकिंगची सुविधाही उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

मराठवाड्यात चारा-पाण्याचं संकट

चाऱ्याच्या दराने शेतकरी हैराण; जनावरे विकण्याची वेळ

। सोलापूर । प्रतिनिधि । पावसाने पाठ फिरवल्याने सोलापूर जिल्ह्यात दुष्काळाची दाहकता वाढू लागली आहे. अनेक भागांत खरीप पिके करपली असून जनावरांच्या चारा-पाण्याचा प्रश्न गंभीर बनला आहे. शेतीसोबत दुग्ध व्यवसायावर अवलंबून असलेल्या शेतकऱ्यांसमोर पशुधन जवळपास खर्च होऊन चारासोबतच पाण्याची गरज जाणवत आहे.

जिल्ह्यात यंदा पावसाची मोठी तूट झाली असून, अनेक भागांत पावसाने दीर्घ खंड दिला आहे. त्यामुळे शेतातील हिरवा चारा संपत चालला आहे. उपलब्ध मक्याच्या चाऱ्याचा दर सुमारे सहा हजार रुपये टन, तर उसाच्या चाऱ्याचे दरही पाच हजार रुपये टनापर्यंत गेल्याचे

सांगण्यात येत आहे. चाऱ्याचे दर वाढल्याने जनावरांचे संगोपन करणे शेतकऱ्यांच्या आवाक्याबाहेर जात आहे. पंढरपूर भागातून सांगोला, मंगळवेढा, माढा, करमाळा आदी भागांत चारा नेला जात आहे. मात्र, मागणीच्या तुलनेत उपलब्धता कमी असल्याने काही शेतकऱ्यांना चारा मिळणेही कठीण झाले आहे. दूध व्यवसायातून सरखर्च भागण्याच्या पशुपालकांचे दूध उत्पादन घटत असून, खर्च मात्र वाढत आहे. त्यामुळे काही शेतकऱ्यांसमोर नाइलाजाने पशुधन विकण्याची वेळ येत आहे. पिण्याच्या पाण्यासाठी अनेक गावांमध्ये टँकरचा आधार घ्यावा लागत असून, जनावरांच्या पाण्याचा प्रश्नही गंभीर आहे. पिके वाचली नाहीत, चारा महागला आणि

पाणी मिळेनासे झाले तर शेतकऱ्याने जनावरे जगवायची कशी? असा सवाल पशुपालकांकडून उपस्थित केला जात आहे.

दरम्यान, सीमावर्ती भागात कृत्रिम पावसाचा प्रयोग करण्याची मागणी शेतकऱ्यांकडून होत आहे. मात्र त्यासोबतच सरकारने तातडीने चारा देणो सुरू करावेत, जनावरांसाठी पाण्याची व्यवस्था करावी आणि नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत द्यावी, अशी मागणी होत आहे. दुष्काळ केवळ शेतातील पीक जाळत नाही; तो शेतकऱ्याच्या गोठ्यातील पशुधनही हिरावून घेतो. सरकारने आता बैठका आणि घोषणांपलीकडे जाऊन प्रत्यक्ष चारा-पाणी उपलब्ध करून देण्याची गरज आहे.

विसर्जनानंतर खवय्यांची बाजारपेठेत गर्दी चिकन-मटणासह मच्छी मार्केटही फुलले

। चौल । प्रतिनिधि ।

गणपती बापाला भावपूर्ण निरोप दिल्यानंतर मांसाहारावर ताव मारण्यासाठी खवय्यांनी रविवारी सकाळपासूनच बाजारपेठेत गर्दी केली. गणेशोत्सवाच्या काळात अनेकांनी मांसाहार टाळला होता. त्यामुळे विसर्जनानंतर मटण, चिकन आणि मच्छी खरेदीसाठी नागरिकांची मोठी लगबग पाहायला मिळाली. मच्छी मार्केटमध्येही सकाळपासूनच ग्राहकांची गर्दी झाली होती.

बापाच्या विसर्जनानंतर मांसाहाराचा बेत आखलेल्या अनेकांनी सकाळीच मटण आणि चिकनच्या दुकानांकडे धाव घेतली. काही ठिकाणी दुकानांसमोर ग्राहकांच्या रांगा पहाटेपासूनच लागल्या होत्या. मच्छी मार्केटमध्येही

मटण-चिकन खरेदीसाठी झुंबड

अनेकांच्या घरांमध्ये दहा दिवसांचे गणपती बापा असल्याने समाजबांधव मासेमारीसाठी गेलेले नाहीत. त्यामुळे मच्छीची आवक कमी आहे. परंतु, तरीही आज विक्री चांगली झाली.

- राजश्री गणतांडेल, मच्छी विक्रेती

पापलेट, सुरमई, बॉबिल, कोलंबी अशा विविध प्रकारच्या मच्छीची

खरेदी करण्यासाठी नागरिकांची गर्दी पाहावयास मिळाली. दुरोजपेक्षा बाजारपेठेत चांगलीच वर्दळ दिसून आली. मटणाचा दर साधारण ८०० ते १००० प्रतिकिलो, चिकन २५० ते २८० प्रतिकिलो,

“ विसर्जनाच्या दिवशी आणि त्यानंतर मटण-चिकनला मागणी वाढते. यंदाही सकाळपासून ग्राहकांची मोठी गर्दी आहे. ग्राहकांची मागणी पूर्ण करण्यासाठी पहाटेपासून तयारी केली होती. - नंदकुमार निकामे, विक्रेता ”

तर मच्छीच्या प्रकारानुसार दर असल्याचे विक्रेत्यांनी सांगितले. मागणी वाढल्याने काही ठिकाणी सकाळपासूनच मोठ्या प्रमाणात विक्री झाली. दरम्यान, बापाला निरोप दिल्यानंतर बाजारपेठेत मटण, चिकन आणि मच्छी खरेदीसाठी झालेली गर्दी चर्चेचा विषय ठरली.

नि|व|ड|क

कर्जतमध्ये ६,६१८ गणपतींना निरोप

नेरळ : कर्जत तालुक्यात शनिवारी गौरी-गणपती यांना भावपूर्ण वातावरणात निरोप देण्यात आला. यावेळी तालुक्यातील कर्जत, नेरळ आणि दहिवली येथील गणेश घाटांवर २,५५६ गौराई तर ६,६१८ गणेशमूर्तींचे विसर्जन करण्यात आले. यावेळी तालुक्यात ग्रामीण भागात पाऊस नसल्याने सायंकाळी ५.०० वाजता बाप्यांची विसर्जन मिरवणूक सुरू झाल्या. ग्रामीण भागातील बहुतेक बाप्यांना सार्वजनिक स्वरूपात वाहत्या पाण्यात विसर्जन करण्यात आले. यावेळी उल्हासनादीवर असलेला पाच गणेश विसर्जन घाटांच्या ठिकाणी नगरपरिषदेकडून विसर्जन सोहळ्याची व्यवस्था करण्यात आली होती. तसेच, कल्याण-कर्जत रस्त्याच्या बाजूला असलेल्या ब्रिटिश कालीन धरणावर घाट बनवण्यात आला आहे. तेथे देखील नेरळ गावातील आणि परिसरातील गणपतींचे विसर्जन करण्यात आले. तसेच, नेरळ-कळंब रस्त्यावर दहिवली पूल येथे ग्रामपंचायतीकडून मागील ३ वर्षांपासून गणेश विसर्जन सोहळ्याचे आयोजन केले जात आहे. यादरम्यान, कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये यासाठी मोठा पोलीस बंदोबस्त लावण्यात आला होता.

मुरुडमध्ये गणपतींचे उत्साहात विसर्जन

कोल्हांड : मुरुडमध्ये गणेशमूर्तीसह गौरी मूर्तींचे विसर्जन ढोल ताशांच्या गजरात आणि मंगलमय वातावरणात करण्यात आले. यावेळी नगरपरिषदेच्यावतीने नाकानाक्यावर रोषणाई, गणपती विसर्जन करण्यासाठी १८ लाईफ गार्ड व मेडिसीनची व्यवस्था करण्यात आली होती. मुरुडचे पोलीस निरीक्षक परशुराम कांबळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली जगोजगरी चोख बंदोबस्त ठेवण्यात आला होता. यादरम्यान, ‘एक दोन तीन चार गणपतीचा जयजयकार’, ‘गणपती बाप्पा मोरया, पुढच्या वर्षी लवकर या’, ‘गणपती गेले गावाला चैन पडेना आम्हाला’ या घोषणांनी परिसर दमणून गेला होता. गेल्या सात दिवसांपासून गणेशभक्तांना सकारात्मक ऊर्जा व आनंद देणाऱ्या गणरायाला निरोप देताना गणेशभक्त हळवे झाले असले तरी त्यांच्या जल्लोषाला उधाण आले होते. यावेळी शहरातील कोळीवाडा पकटी येथे २३० गणपती व १५० गौराईच्या मूर्तींचे विसर्जन करण्यात आले.

बाप्पाच्या जयघोषाने आपटा दुमदुमले

आपटा : गावातील नवीन पिंपळ आळी, नवीन कोळीवाडा, गणपती आळी, जुना कोळीवाडा बाजार, पेठ गवळी आळी, सोनार आळी या सर्व परिसरात गौरी-गणपतींना भावपूर्ण निरोप देण्यात आला. यावेळी भक्ती, श्रद्धा आणि उत्साहाच्या वातावरणात घरगुती गणपतींचे विसर्जन करण्यात आले. गणरायाच्या आगमनानंतर अवघ्या सहा दिवसांत बाप्पाला निरोप देण्याची वेळ आल्याने भाविकांच्या डोळ्यांत भक्तिभावसोबतच विरहाची भावना दिसून आली. यादरम्यान ‘पुढच्या वर्षी लवकर या’ म्हणत भाविकांनी गणरायाच्या मूर्ती विसर्जनासाठी नेल्या. ढोल-ताशांचा गजर, गणपती बाप्पाच्या जयघोषाने आणि फुलांच्या वर्षावाने संपूर्ण परिसर भक्तिमय झाला होता. यावेळीपाताळगंगा नदीकिनारी असलेल्या विसर्जन घाटांवर गणेशमूर्तींना भक्तिभावाने विसर्जन करण्यात आले. दरम्यान, विसर्जनाच्या वेळी कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये तसेच भाविकांची सुरक्षितता अबाधित राहावी, यासाठी प्रशासनाच्यावतीने विशेष खबरदारी घेण्यात आली होती.

भक्तीमय वातावरणात निरोप

पाताळगंगा : ‘गणपती बाप्पा मोरया, पुढच्या वर्षी लवकर या’, ‘पायी हळूहळू चाला, मुखाने गजानन बोला’ या जय घोषात रसायनी, मोहपाडा, चौक, खालापूर परिसर गणरायाच्या जयघोषाने भक्तिमय झाले होते. विसर्जनाच्या कोणतेही अनुचित प्रकार घडू नये यासाठी अनेक ठिकाणी पोलीस बंदोबस्त होता. सर्वत्र ठिकाणी गणरायाची विसर्जनाची तयारी चालली असल्यामुळे फटकाव्याच्या आणि टाळ्यांच्या आवाजात गुळाला उधळून मोठ्या आनंदाने गणरायाचे विसर्जन करण्यात आले. दिड दिवसाच्या बाप्पाला निरोप दिल्यानंतर पाच दिवसाच्या बाप्पाला निरोप देताना पावसाचे गणेश भक्तांची धांदल उडून दिली होती. तरीदेखील सार्वजनिक मंडळांने तसेच गावातील घरगुती गणपतीचे विसर्जन करण्यासाठी लवकरच तयारी केली होती. बाप्पाला भक्तीभावाने निरोप देत असतांना लहानांपासून थोरापर्यंतचे डोळे पाणावले होते.

‘गणपती बाप्पा मोरया.. पुढच्या वर्षी लवकर या!’

● जिल्ह्यात शनिवारी (दि. १९) गौरी-गणपतींना मोठ्या उत्साहात, बाप्पाच्या जयघोषात भावपूर्ण निरोप देण्यात आला. यावेळी ग्रामीण भागांसह शहरात दुपारी ३.०० वाजल्यापासून ते रात्री उशीरापर्यंत विसर्जन मिरवणूकीचा जल्लोष सुरू होता. मिरवणूकीदरम्यान ढोल-ताशांचा गजर, पारंपारिक गण्यांच्या सुराने तसेच ‘गणपती बाप्पा मोरया, पुढच्या वर्षी लवकर या’ या जयघोषाने परिसर दुमदुमला होता. विसर्जनाच्या ठिकाणी गणेशभक्तांची मोठ्या प्रमाणात गर्दी झाली होती. सर्व गणेशभक्तांनी मोठ्या उत्साहाने आणि भावपूर्ण गौरी-गणपतींना निरोप दिला. यादरम्यान, पोलीस आणि स्थानिक प्रशासनाकडून ठिकठिकाणी चोख बंदोबस्त ठेवण्यात आला होता. विशेषतः समुद्रकिनारा, तलाव, नद्या, ओढे आणि कृत्रीम तलाव याठिकाणी पोलीसांचा मोठा फौजफाटा तैनात करण्यात आला होता. त्यामुळे विसर्जनादरम्यान कोणताही अनुचित प्रकार घडला नाही.

म्हसळ्यात बाप्पांसह गौराईला निरोप

॥ गावांसह वाड्या-वस्त्यांमध्ये भक्तिमय वातावरण ॥ ढोल-ताशांच्या गजरात मिरवणुकांचा जल्लोष

। म्हसळा । महेश पवार ।

म्हसळा तालुक्यात गणरायाच्या आगमनाने निर्माण झालेल्या भक्तिमय आणि उत्साही वातावरणाला शनिवारी (दि. १९) भावपूर्ण निरोपाची किनार लाभली. तालुक्यातील ८३ गावांसह ग्रामीण भागातील वाड्या-वस्त्या आणि म्हसळा शहरात घरोघरी विराजमान झालेल्या बाप्पांसह गौराईला भक्तिभावाने निरोप देण्यात आला. यावेळी ढोल-ताशांचा गजर, पारंपरिक वाद्यांचा निनाद, गणपती बाप्पा मोरयाचा जयघोष आणि पावसाच्या सरी अशा उत्साही वातावरणात विसर्जन सोहळा रंगला.

प्रशासनाचा चोख बंदोबस्त

गौरी-गणपती विसर्जनादरम्यान कायदा व सुव्यवस्था अबाधित राहावी आणि कोणताही अनुचित प्रकार घडू नये, यासाठी पोलीस व महसूल प्रशासनाकडून विशेष खबरदारी घेण्यात आली होती. उपविभागीय पोलीस अधिकारी योगिता कुटे आणि म्हसळ्याचे सहाय्यक पोलीस निरीक्षक राजेंद्र जाधव यांच्या मार्गदर्शनाखाली तालुक्यातील विविध गावांमध्ये पोलीस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला होता. त्याचबरोबर तहसीलदार सचिन खाडे, मंडळ अधिकारी आणि महसूल विभागातील कर्मचाऱ्यांनी तालुक्यातील परिस्थितीचा आढावा घेत विसर्जनाचे नियोजन केले.

विसर्जन घाटांवर मोठी गर्दी

गणरायाला निरोप देण्यासाठी महिला, ज्येष्ठ नागरिक, युवक आणि चिमुकल्यांनी विसर्जन घाटांवर गर्दी केली होती. आरती, जयघोष आणि भावपूर्ण वातावरणात बाप्पांचे विसर्जन करण्यात आले. गौराईला निरोप देतानाही महिलांनी पारंपरिक श्रद्धा आणि उत्साह जपत सहभाग घेतला.

तालुक्यातील ग्रामीण भागात मोठ्या प्रमाणावर गणेशमूर्तींची प्रतिष्ठापना करण्यात आली होती. त्याचबरोबर घराघरांत गौराईचे आगमन झाल्याने उत्सवाला विशेष चैतन्य प्राप्त झाले होते. यंदा मुंबईकर चाकरमान्यांचीही

मोठी गर्दी पाहायला मिळाली. आपल्या गावी कुटुंबीयांसोबत गणेशोत्सव साजरा केल्यानंतर बाप्पांना निरोप देताना अनेकांच्या डोळ्यांत भावुकता, तर मनात पुढील वर्षीच्या आगमनाची ओढ दिसून आली. यावेळी विसर्जन मिरवणुकांमध्ये ढोल-ताशांच्या गजराने परिसर दुमदुमून गेला. महिला वगिने पारंपरिक उत्साहात सहभाग घेतला, तर लहान बाळगोपाळांसह भाविकांनीही विसर्जन घाटांवर मोठ्या संख्येने हजेरी लावली मेघराजानेही बाप्पांना निरोप देण्यासाठी हजेरी लावल्याने विसर्जन सोहळ्याला निसर्गाची साथ लाभली. पावसाच्या सरी, भक्तिमय वातावरण आणि ढोल-ताशांच्या निनादात गणरायाला

निरोप देताना सर्वत्र उत्साहाचे चित्र पाहायला मिळाले. यादरम्यान, म्हसळ्यात गौरी-गणपतींच्या विसर्जनासाठी विशेष पोलीस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला होता. दुपारी ३.०० वाजल्यापासून ते रात्री उशीरापर्यंत गौरी-गणपतींचे विसर्जन सुरू होते. त्यामुळे सर्वत्र ठिकाणी चोख बंदोबस्त ठेवण्यात आला होता. तसेच, यंदा गणेशोत्सवाच्या माध्यमातून ग्रामीण भागातील सामाजिक एकोपा, परंपरा आणि भक्तिभावाचे दर्शन घडले. बाप्पांच्या निरोपाने उत्सवाची सांगता होत असली, तरी पुढील वर्षी गणरायाच्या आगमनाची प्रतीक्षा आता सर्वांनाच लागली आहे.

पारंपारीक वाद्यांच्या गजरात निरोप

। सुधागड-पाली । प्रतिनिधी ।

पाली शहरात पाच दिवसांच्या गौरी-गणपतींना शनिवारी भक्तिमय वातावरणात निरोप देण्यात आला. यावेळी पाली नगरपंचायतीने शहरातील विविध विसर्जन घाटांवर आवश्यक व्यवस्था केली होती. त्यामुळे गणेशभक्तांना कोणतीही अडचण न येता विसर्जन सोहळा पार पडला. गणरायाच्या विसर्जनासाठी सकाळपासूनच विविध भागांतून गणेशमूर्ती मिरवणुकीने विसर्जन घाटाकडे नेण्यात आल्या. पारंपरिक वाद्यांच्या गजरात आणि ‘गणपती

बाप्पा मोरया, पुढच्या वर्षी लवकर या’च्या जयघोषात संपूर्ण परिसर भक्तिमय झाला होता. भाविकांनी अत्यंत श्रद्धेने आणि भावपूर्ण वातावरणात आपल्या लाडक्या बाप्पाला निरोप दिला. पर्यावरणाच्या दृष्टीने निर्माल्य नदीपात्रात टाकले जाऊ नये, यासाठी नगरपंचायतीकडून विविध ठिकाणी

निर्माल्य संकलनाची व्यवस्था करण्यात आली होती. त्यामुळे गणेशभक्तांनी पूजाविधीनंतरचे निर्माल्य नदीत न टाकता उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निर्माल्य संकलनाच्या ठिकाणी जमा केले. दरम्यान, गणपती विसर्जनाच्या पारवभूमीवर पाली पोलीसांकडूनही वाहतूक व कायदा-सुव्यवस्था राखण्यासाठी चोख नियोजन करण्यात आले होते. पोलीस अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी विसर्जन मिरवणुका सुरूळीत पार पडण्यासाठी आवश्यक बंदोबस्त ठेवला.

ढोल-ताशांचा गजराने परिसर दुमदुमला

। आगरदांडा । प्रतिनिधी ।

मुरुड तालुक्यातील गौरी-गणपतींचा विसर्जन सोहळा मोठ्या उत्साहात आणि मंगलमय वातावरणात पार पडला. यावेळी मुरुडमधील तब्बल २,२३० गणपती व ६५० गौरींचे विसर्जन पारंपरिक पद्धतीने करण्यात आले. गणेशभक्तांनी बाप्पाला निरोप देण्यासाठी ढोल-ताशांच्या गजरात आणि फटाक्यांची आतषबाजी करत भव्य विसर्जन मिरवणुका काढल्या. ‘एक दोन तीन चार, गणपतीचा जयजयकार’, ‘गणपती बाप्पा मोरया, पुढच्या वर्षी लवकर या’, ‘गणपती गेले गावाला, चैन पडेना आम्हाला’ अशा घोषणांनी

● (छायाचित्र: गणेश चोडणेकर)

संपूर्ण परिसर दुमदुमून गेला. गेल्या पाच दिवसांपासून गणेशभक्तांना सकारात्मक ऊर्जा व आनंद देणाऱ्या गणरायाला निरोप देताना भक्त भावुक झाले होते. मात्र, त्याचवेळी विसर्जन मिरवणुकीतील उत्साह आणि जल्लोषाला उधाण

आले होते. लहान मुलांपासून ज्येष्ठ नागरिकांपर्यंत मोठ्या संख्येने नागरिक या मिरवणुकीत सहभागी झाले होते. ढोल-ताशांचा निनाद, फटाक्यांची आतषबाजी आणि जयघोषामुळे सर्वत्र भक्तिमय वातावरण निर्माण झाले होते.

माणगावात भक्तिमय वातावरणात विसर्जन

। माणगाव । प्रतिनिधी ।

माणगाव शहरासह तालुक्यातील पाच दिवसांच्या घरगुती व सार्वजनिक गणपतीसह गौरींचे शनिवारी (दि. १९) भक्तिमय आणि उत्साही वातावरणात विसर्जन करण्यात आले. यावेळी गणरायाला भावपूर्ण निरोप देताना गणेशभक्तांनी मोठ्या श्रद्धेने सहभाग घेतला. काळ व गोद नदीच्या पात्रासह विविध तलावांमध्ये विसर्जनाची प्रक्रिया पार पडली. यावेळी माणगाव पोलीस ठाण्याच्या वतीने चोख पोलीस बंदोबस्त ठेवण्यात आला होता.

माणगाव तालुक्यात यंदा ५,४९२ घरगुती आणि २ सार्वजनिक, असे एकूण ५,४९४ गणपतींची स्थापना करण्यात आली होती. याशिवाय १२,०९८ गौरींची स्थापना करण्यात आली होती. पाच दिवसांच्या उत्सवानंतर शनिवारी दुपारी ३.००

वाजल्यापासून रात्री उशीरापर्यंत तालुक्यातील विविध विसर्जन स्थळांवर गणेशमूर्ती व गौरींचे विसर्जन सुरू होते. माणगाव शहरातील काळ नदी तसेच माणगाव मोर्बा मार्गावरील व माणगाव बमणोली मार्गावरील गोद नदी, परिसरातील गणपती विसर्जन घाटांवर माणगाव नगरपंचायतीच्या कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात आली होती. गणेश भक्तांना विसर्जनासाठी सहकार्य मिळावे, तसेच विसर्जन प्रक्रिया सुरक्षित पणे

पार पडावी, यासाठी नगरपंचायतीचे कर्मचारी, स्वयंसेवक आणि पोलीस कर्मचारी घाटांवर तैनात होते. गणेश विसर्जनाच्या वेळी माणगावच्या नगराध्यक्ष शर्मिला सुर्वे, माजी नगराध्यक्ष तथा नगरसेवक ज्ञानदेव पवार, नगरसेवक आनंद यादव, उपनगराध्यक्ष रिया उभारे, महादेव कनोजे, रणधीर कनोजे, विजय मेथा, मनिस मेथा मुख्याधिकारी संतोष माळी तसेच नगरपंचायतीचे कर्मचारी उपस्थित होते.

विसर्जनापूर्वी गौराईला डोक्यावर घेऊन फेर डिजिटल युगात रमणाऱ्या पिढीचा सहभाग

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।

अलिबाग तालुक्यातील मल्याण गावाला समृद्ध सांस्कृतिक आणि धार्मिक परंपरेचा वारसा लाभला आहे. आधुनिकतेच्या काळातही गावाने आपल्या अनेक परंपरा आजही श्रद्धेने आणि उत्साहाने सुरू ठेवण्या आहेत. त्यापैकीच एक वैशिष्ट्यपूर्ण परंपरा म्हणजे गौरी विसर्जनापूर्वी गौरीमातेला डोक्यावर घेऊन पारंपरिक फेर घेण्याची आणि नाचण्याची अनेक वर्षांची परंपरा जपण्यात आली आहे.

आगमनानंतर ती माहेरी आलेल्या मुलीप्रमाणे घरात येते आणि

कुटुंबीय तिचे प्रेमाने व आदराने स्वागत करतात. दीड दिवसांच्या

या वास्तव्यादरम्यान गौराईची पूजा-अर्चा केली जाते. त्यानंतर गौरी विसर्जच्यावेळी मल्याण गावातील जुनी परंपरा विशेष आकर्षण ठरते. यावेळी गौराईला डोक्यावर घेऊन गावकरी पारंपरिक फेर धरून नृत्य करतात. यावेळी संपूर्ण वातावरण भक्ती, उत्साह आणि पारंपरिक संस्कृतीच्या रंगात रंगून जाते. त्यानंतर पारंपरिक वाद्ये आणि गायण्याच्या साधने गावकरी गौरीईला मानाने विसर्जनासाठी घेऊन जातात. आजच्या डिजिटल युगात मोबाईल, इंटरनेट आणि विविध मनोरंजनाची साधने उपलब्ध असतानाही मल्याण

गावातील ग्रामस्थांनी ही परंपरा जपून ठेवली आहे. यावर्षी देखील मल्याण गावाने ही परंपरा जपली आहे. संगणक आणि मोबाईलच्या युगात रमणारी पिढी देखील या उत्सवात मोठ्या सहभागी झाली होती. या पारंपरिक नृत्या बरोबरच पारंपरिक गाणी, रामायण आणि महाभारतातील विविध कथा, प्रसंग आणि पात्रांवर आधारित गाणी तसेच गौळणी घेण्यात आल्या. त्यामुळे ही केवळ धार्मिक विधी न राहता लोककला, मौखिक परंपरा आणि धार्मिक कथांचा अनोखा संगम ठरला.

कृषीवर्तु

प्रवेश मूल्य २०० रु.

(फोटो काढण्याचे मूल्य वेगळे आकाराने जाईल.)

जिंका रोज आकर्षक बक्षिसे

गणेश दर्शन सध्या २०२६

आपल्या गणपतीच्या सजावटीसह फोटो पाठवा व बक्षिसे जिंका

फोटोसाठी स्थानिक संपर्क

सुधीर नाझरे (मुंबई) : ९४२३३७०२४३	राजू नेवासेकर (मुंबई) : ९४२३३७०२४३	सत्यसादर आढाव (रोहा) : ८८८३४२०१६९
समीर रिसुबु (बीरवाडी) : ९८८१२२८३५	सुनील ठाकूर (उरण) : ९८८१२२८३५	जयदेव सोनावकर (सोनाग) : ९८८०४८८१३३
दत्ता म्हाते (पिंपळे) : ७२०८३७०१०५	मुक्ता खान (पेण) : ८४११२२४६२	गणेश बोरनकर (मुंबई) : ९८८०१६३३३
जुनेद तांबोळी (महाड) : ८४११२२४६२	राजेश खोटे (सासणी) : ९६६९३३११६	वैजली भवबारी (पेण) : ८८८३९३६५५
शैलेश पालकर (पोलादपूर) : ९२९६८४९१८५	बी.एस. कुमकर्णी (गोदावरी) : ९८८०४८८१३३	अल्लाफ चोखेकर (रोहा) : ८८०४२४९५४७
कांता झुंके (नेळ) : ९२२०९२३७६९	भूषण शृंगार (सुभांगड) : ८१४९६६०५८	सिद्धी दाखिणकर (माणगाव) : ७७९९३११८१७
सलीम शेख (माणगाव) : ९४२३३८४०६९		महेश पवार (नागोळी) : ९२२४४७००३७

स्पर्धेचे स्वक्षप

आपण आमच्याकडे पाठविलेल्या गणपतीच्या फोटोला ‘कृषीवर्तु’ मध्ये प्रसिद्धी दिली जाईल.

स्पर्धा १५ सप्टेंबर ते २४ सप्टेंबर २०२६ या कालावधीत घेतली जाईल.

फोटो दाखविण्याची वेळ स. ११.०० ते संध्या. ५.०० वा. पर्यंत.

जरांगेनी काय मिळवले

मनोज जरागे यांचे बारावे उपोषण गेल्या आठवड्यात पुर्व्वारा संपले. नेहमीप्रमाणे या उपोषणाच्या निमित्ताने बातव्या झाल्या. पण त्यात पूर्वीचा जोर नव्हता. अखेर सरकारला आणखी तीन महिन्यांची मुदत देऊन जरागेंनी उपोषण संपवले. मात्र त्यात त्यांच्या किंवा मराठा समाजाच्या पदरता काय पडले हा गहन प्रश्न आहे. मराठा समाजाला मागास मानून त्यांना राखीव जगा मिळाल्या पाहिजेत या मागणीला सर्वमान्यता मिळण्यात जरागे यांचा मोठा वाटा आहे यात शंका नाही. एक मराठा लाख मराठा अशा घोषणा देऊन काढलेल्या मोर्चांनी याची पार्श्वभूमी तयार केली. जरागे यांनी त्यावर कळस चढवला. पण सरकारने नुसते किंवा मराठी मान्य करून भागत नाही. ती कायद्यात बसावी लागते, तिचे नियम करावे लागतात, तिची अंमलबजावणी करून प्रत्यक्ष न्याय मिळावा लागतो. जरागे यांच्या रेठ्यामुळे मराठा आरक्षणाचा कायदा झाला खरा. पण तो न्यायालयीन निकालाची टांगती तलवार त्याच्यावर आहे. शिवाय दर काही महिन्यांनी उदून जरागे यांचे उपोषण, त्या निमित्ताने काही लोकांच्या नावाने शिवीगाळ हे चालूच आहे. पूर्वी देवेंद्र फडणवीस हे त्यांच्या टांगटवर होते. आता पड्यामागे काय घडले आहे याची कल्पना नाही. पण आता जरागे एकनाथ शिंदे यांच्यावर अधिक तूटून पडत आहेत. एकेकाळी शिंदे यांनीच आरक्षण मिळवून दिले म्हणून त्यांचा गौरव चालू होता. याच शिंदे यांनी जरागे सोमने मुंबईत प्रवेश करू दिला नव्हता. नवी मुंबईच्या वेशीवर रोखले होते. तिथे सगसेसुय्यांनाही आरक्षण लागू करण्याचे तथ्याकथित आश्वासन दिले होते. त्यावेळी आपल्याला प्रचंड विजय मिळाला असा गजावाजा करण्यात आला. प्रत्यक्षात हे आश्वासन फुसके असल्याचे जरागे यांच्या लगेचच लक्षात आले किंवा नंतर लक्षात आले असे त्यांनी भासवले. त्यातून माग पुन्हा आंदोलने सुरू झाली. जरागेंच्या या सततच्या उपोषण, आंदोलन, धमका, आणि माघार यांचा सत्ताध्यांच्या आणि जनतेलाही सराव झाला आहे. रोज रोज त्याला कोण रडे अशी अवस्था झाली आहे.

नोंदी आणि प्रमाणपत्रे

आता आर या पार असे म्हणून गेल्या वेळी जरांगे मुंबईत आले होते. त्यावेळी त्यांनी चांगले शक्तिप्रदर्शन केले व फडणवीसांच्या नाकी नऊ आणले. पण माग फडणवीसांनी उच्च न्यायालयात धाव घेतली. उपोषणासाठी आलेल्या मराठ्यांमुळे मुंबई कशी ठप्प झाली आहे याचा पाढा वाचला गेला. जरांगे पदरात काही न पडता मुंबईच्या बाहेर पडावे लागले. त्यानंर यंदाच्या उन्हाळ्यात त्यांनी भर उन्हात उपोषण करून झाले. तेही दोन दिवसात माधारी च्यावे लागले. तरीही उपोषण या हत्याराच्या आधारे आपण सरकारला नमवू शकतो यावर जरांगे यांचा भवसा कायम आहे. यावेळीच्या घाटी ऐन गणपती उपोषण सुरू केले आणि मुंबईत येथ्याचा घाट घातला. तो सरकारच्या सोईचाच होता. कारण गणपती उत्सवाचे कारण देऊन जरांगे यांना रोखणे आणि त्यांच्याविरुद्ध वातावरण तयार करणे सोपे होते. उत्सवात विघ्न नको हा प्रचार प्रभावी होता. त्याला न जुमानता ससेच प्रकृती विघडलेली असतानाही जरांगे मुंबईच्या दिशेने निघाले. पण दोन दिवसातच त्यांना आंदोलन संपवावे लागले. यावेळी तर सरकारने त्यांच्याकडे बोलणी करण्यास प्रतिनिधीही पाठवला नाही. मंत्री वगैरे भेटायला जाणे कमी झाले. भाजपचा मराठावाड्यातला एकही मराठा आमदार जरांगेकडे गेला नाही. बाकीच्या पक्षांचे केवळ तोंडदेखले गेले. पूर्वी याच जरांगींनी अशी काही हवा केली होती की शरद पवारांच्यापासून अनेक भलेभले नेते, आमदार खासदारांंना त्यांच्या दारी भेटायला जावे लागत होते. मध्यंतरी आपण निवडणुका लढवू असे सांगून जरांगींनी नंतर कच खाल्ली. माधव्या काळ्यात मराठा समाजाच्या नोंदी शोधण्याच्या काम ला मात्र या आंदोलनाला गती आली. जमिनीची कागदपत्रे, शाळाकॉलेजातले,नोकरीचे किंवा सरकारी खटल्यांचे कागद इत्यादीमधेथे स्थितकुठे म्हणून बापजाझांची नावे मराठा, कुणबी अशी नोंदली गेली होती त्या नोंदी खणून काढल्या गेल्या. अशा ५८ लाख नोंदी सापडल्या. मात्र या नोंदी जागपाडल्या म्हणजे लगेच या सर्व्वंच्या वारसदारांना राखीव जागांसडल्या मराठा-कुणबी अशी प्रमाणपत्रे मिळतात असे होत नाही.

न्यायालयातच फसली

नांदी शांधण्याचं काम शिंदे समोतीकडे दिलें गेलें. आता त्या समितीला मंत्रालयात विशेष जागा दिली गेली आहे. शिवाय परवाच्या उपोषणानंतर प्रत्येक जिल्ह्यामध्ये नोंदी शोधणे व प्रमाणपत्रे देणे यासाठी उच्चधिकार समिती स्थापन केली जाणार आहे. म्हटले तर हे जरागें यांचे यश आहे. पण जरागें यांना नोंदी असलेल्या सर्वांना ससकट प्रमाणपत्रे व उद्यापासून राखीव जागांचे फायदे मिळालेले दिसायला हवे आहेत. बापजाद्यांच्या मराठा कुणबी अशा नोंदी सापडल्या तर त्यांची पुरती खातरमा करूनच वारसांना कुणबी प्रमाणपत्र मिळू शकते. ज्यांना ते सहज मिळण्यासारखे आहे त्यांनी ते पूर्वीच घेतले आहे. पश्चिम महाराष्ट्रात तर ते अनेकांकडे आहे असे म्हणातात. मात्र या प्रमाणपत्राच्या आधारे ओबीबी म्हणून नोकऱ्या मिळणे किंवा निवडणुका लढवणे हे वाटते तितके सोपे नाही. मराठवाड्यात तीन जगांनी अशा निवडणुका जिंकल्या. पण त्या न्यायालयात लढाईत अडकल्या आहेत. नोकऱ्या मिळाल्या तर त्यावरही हीच टांगती तलवार राहू शकते. जोपर्यंत न्यायालयात याचा फैसला होत नाही तोवर आता गाडी पुढे जाऊ शकत नाही. राज्य सरकारने केलेल्या मराठा आरक्षणाच्या कायद्याला उच्च न्यायालयात आव्हान दिले गेले आहे. हे आव्हान देणारे भाजपऱ्याच गोटातले लोक आहेत असे म्हणातात. याची सुनावणी होईतो न्यायमूर्ती बदलून इतर गेले. त्यामुळे आता नवीन तीन सध्यांचे पूर्वीपूढी स्थापन करून नव्याने सुनावणी करावी लागणार आहे. ती सलग रोज करता येणे कठीण आहे असे न्यायालयाने सांगितले आहे. त्यामुळे ती पूर्ण होण्यास आणखी दोनचार वर्षे जाऊ शकतात. शिवाय इथे निकाल काहीही लागला तरी प्रकरण अपिलत जाणार हे नक्की आहे. त्यामुळे वेगत्या किमान चार वर्षांत तरी यावर निकाल लागण्याची शक्यता दिसत नाही. दुसरीकडे राखीव जागांसाठी ५० टक्क्यांची मर्यादा ओलांडण्याच्या प्रश्नाबाबत सर्वोच्च न्यायालयालाच फेरविचार करावा लागणार आहे. कारण मूळ निर्णय त्याच न्यायालयाच्या खंडपीठाने दिला होता. हा निर्णय जोवर होत नाही तोवर याबाबतचे बखेडे चालूच राहणार. केंद्र सरकारने दुस्स्ती करणे हा यावरचा उपाय आहे. पण मोदी सरकारा मागास जातींसाठी ५० टक्क्यांची मर्यादा काढून टाकण्याबाबत चकार शब्द बोलायला तयार नाही. उलट यांच्याच परिवारातले लोक आता आरक्षण संपवा असे अधूनमधून म्हणत असतात. मध्यंतरी दिल्लीत जंतरमंतरवर आंदोलनही झाले. जरागें आपल्या मागण्यासाठी वातावरण तापवत राहतात हे ठीक आहे. पण या तिढ्याची खातर पातळीवर निकाल लागणे आता अशक्य झाले आहे.

विचार

महागाई, वीजटंचाई आणि जिओची संधी

अर्थनगरीमध्ये सरत्या
आठवड्यामध्ये महत्वाची ठरलेली
बातमी म्हणजे कारखान्यात साखर
स्वस्त असली तरी ग्राहकांना महाग
पडत असल्याचे निदर्शनाला आले
आहे. दरम्यान, शेअर बाजारात
'रिलायन्स जिओ'मध्ये गुंतवणुकीची
संधी मिळणार असल्याचे स्पष्ट
झाले. याच सुमारास सौरऊर्जा
मुबलक असली तरी काही भागांमध्ये
वीजटंचाईचा सामना करावा लागत
असल्याचे स्पष्ट झाले.

असंलग्नतेमध्ये सत्या आठवड्यांमध्ये काही क्षेत्रांमध्ये लक्षवेधी घटना प्रत्यक्षाला आल्या. सर्वप्रथम साखरेच्या बाबतीत पुढे आलेली बातमी म्हणजे महाराष्ट्रात साखर स्वस्त असली तरी ग्राहकांना कराण पडत असल्याचे निदर्शनाला आले आहे. दरम्यान, शेअर बाजारात 'रिलायन्स जिओ'मध्ये गुंतवणुकीची संधी मिळणार असल्याचे स्पष्ट झाले. याच सुमारास वीरऊर्जा मुबलक असली तरी काही भागात वीरऊर्जाचौदा सामना करावा लागत असल्याचे स्पष्ट झाले.

गेल्या काही आठवड्यांपासून गंगनाला भिडलेले सारखेच भाव ग्राहकांसाठी वित्तेचा विषय दात आहे; मात्र आता सारखेच्या दाता मोठी घसरण झाली असली, ती अद्याप सर्वसामान्य ग्राहकांना त्याचा फायदा मिळताना दिसत नाही. साखर कारखान्याच्या पातळीवर म्हणजेच एक्स-मिल किमतीत मोठी घट झाली आहे; पण हीच साखर किरकोळ बाजारत पोहोचणेपर्यंत तिचा दर पुन्हा वाढत आहे. त्यामुळे ग्राहकांना अजूनही साखरेसाठी जास्त पैसे मोजावे लागत आहेत. विशेष म्हणजे या दातील मोठ्या फरकावर आता साखर कारखान्यांनीच प्रश्न उपस्थित केले आहेत. साखरेच्या एक्स-मिल किमतीत जवळपास ३० टक्क्यांची घट झाली आहे. काही आठवड्यांपूर्वी कारखान्यातून साखर सुमारे ६७ रुपये प्रति किलो दाता विकली जात होती. आता हाच दर घसरून जवळपास ४७ रुपये प्रति किलोपर्यंत आला आहे. म्हणजेच दामध्वे जवळपास ३० टक्के घसरण झाली असली, तरी किरकोळ बाजारत मात्र साखरेचा भाव अजूनही ६० रुपयांपेक्षा जास्त आहे. साखर कारखान्यातून बाहेर पडताना ज्या दाताने साखर विकली जात आहे, त्याला एक्स-मिल किंमत

મ્હળતાત. ત્યાનતર યાત વાહતૂક ધર્વ, ઘાઝક વ્યાપાન્યાકા આણિ કિરિઝલ વિક્રેત્યાચે માર્જિન સાંઘા સમાવેશ હોતો આણે હે સગલ્ હોઝન શેવરી ચાંચક ઘાઘકાપર્વત પોહોચેત. ત્યામુલે કારાખાન્યાત સાઘરેચા ધાવ કમી ઝાલા મ્હળજે ત્યાચ ક્ષણી દુકાનાતીલ કિંમતહી તિતકીચ કમી હોઈલ, અસે હોત નાહી; માત્ર સધ્યા કારાખાન્યાતીલ આણિ કિરિઝલ બાજારાતીલ દ્રામધે અરેક્ષેપેકો મોટી ત્રકાતઅ અસત્યાચે કારાખાન્યાચે મ્હળણે આહે.

साखर उद्योगाच्या म्हणण्यानुसार, कारखान्यांच्या पातळीचा साखरेच्या दरात मोठी घट झाली असेल, तर त्याचा परिणाम किरकोळ बाजारातील दिसायला हवा. त्यांच्या म्हणण्यानुसार बाजारात साखरेचा तुटवडा नसून पुर्वठाही सुळीत आहे; मात्र अशा परिस्थितीतील ग्रहकांना ६० ते ६५ रुपये प्रति किलो दरात साखर घ्यावी लागत आहे. तज्ज्ञांच्या मते, किरकोळ बाजारातील दर कमी होण्यासाठी काही वेळ लागू शकतो. यामागे एक कारण म्हणजे व्यापारी आणि दुकानदारांनी आधी खेरीद केलेल्या साखरेचा साठा जुना असू शकतो. हा साठा त्यांनी तुलनेने जास्त दराने खेरीद केला असल्याने त्यांच्याकडून अनुनवी जास्त दर आकारले जात आसवेत. त्यामुळे नवीन जास्त झालेल्या साखरेच्या

दराचा फायदा ग्राहकांपर्यंत **महश** व
पोहोचण्यास अजून वेळ लागू
शकतो. तज्ञांच्या मते एक-मिल किमतीतील
घटीचा परिणाम हळूहळू घाऊक बाजारात आणि
त्यानंतर किरकोळ बाजारात दिसणाऱ्या शक्यता
आहे; मात्र यासाठी काही दिवस लागू शकतात.
काही रिपोर्नुसार, येत्या काही दिवसांमध्ये
किरकोळ बाजारात साखरेच्या किमतीत आणखी
घट होण्याची शक्यता आहे; मात्र ही घट नेमकी
किती असेल, हे व्यापारी नवीन साठा कोणत्या
दराने खरेदी करतात आणि बाजारातील साखरेचा
पुरवठा किती वेगाने वाढतो, यावर ठरेल.

आता एक लक्षवेधी अर्थवृत्त. नवरात्री आणि दिवाळीचा ठरू आयपीओ गुंतवणूकदारांसाठी सुवर्णसंधी करू शकतो. मुकेश अंबानी यांच्या 'रिलायन्स इंडस्ट्रीज'ची दूरसंचालक, डिजिटल आणि तंत्रज्ञान कंपनी, जिओ प्लॅटफॉर्म, ऑक्टोबरच्या अखेरीस किंवा नोव्हेंबरच्या सुरुवातीला अंदाजे चार अब्ज डॉलर्सचा आयपीओ लॉंच करण्याची हालचाल करत आहे. 'रिलायन्स जिओ'चा 'आयपीओ' देशांतर्गत शेअर बाजारातील आतापर्यंतचा सर्वात मोठा इश्यू असले. तसेच २००६ मध्ये 'रिलायन्स पेट्रोलियम'च्या लिस्टिंगनंतर 'रिलायन्स इंडस्ट्रीज ग्रुप'चा हा जवळपास दोन दशकांमधील पहिला आयपीओ असणार आहे. बहाणा जिओ

ऑक्टोबरच्या अखेरीस, विशेषतः नवरात्रीच्या दिवसांच्या आसपास आपला 'आयपीओ' लाँच करण्याच्या तयारीत आहे. लाँच ऑक्टोबरच्या अखेरीस पुढे ढकलले गेले, तर नोव्हेंबरच्या पहिल्या आठवड्यापर्यंत पोहोचू शकतो. नवरात्री नाही, तर कंपनी 'आयपीओ'साठी दिवाळीचे लक्ष्य ठेवू शकते तसेच लाँचीची तारीख निश्चित झाल्यावर कंपनी गुंतवणूकदारांना आकर्षित करण्यासाठी प्रचारात्मक मोहीम सुरू करू शकते. परदेशीत तीन आठवडे आणि भारताने दोन आठवडे रोड शोस होतील. नवरात्रीमध्ये आयपीओ येणार असल्यास

रोडशी पुढच्या आठवड्यापासूनच सुरू होऊ शकतात. १९
आक्टोबरला घटस्थापनेसह नवरात्री
सुरू होईल आणि २० आक्टोबर रोजी दसऱ्याला
संपेल. बँकच्या अंदाजानुसार 'जिओ'च्या
'आयपीओ'मधून सुमारे ३७ हजार ८०० कोटी रुपयेच
उभारले जाऊ शकतात. अशा प्रकारे 'हुंदई'चा
रेकॉर्ड मोडून 'जिओ' आतापर्यंतचा सर्वात मोठा
'आयपीओ' बनेल.

देशात विजेची मागणी विक्रमी पातळीवर पोहोचत असतानाच मोठ्या प्रमाणावर उपलब्ध असलेली सौरऊर्जा वापरता न आल्याने ऊर्जा क्षेत्रासमोर नवे आव्हान उभे राहिले आहे. ऊर्जा थिंक टँक 'एम्बर'च्या संशोधनानुसार गेल्या १५ महिन्यांमध्ये भारतातील सुमारे ११ टेरार्वॅट तास सौरऊर्जेचा वापरच होऊ शकला नाही. या प्रमाणातील विजेने जवळपास एक कोटी पर्यायी वीजपुरवठा करता आला असता. उन्हाळ्याच्या काळात वातावरणाने येथे, पंखे तसेच शीतपीपांचा वापर वाढल्याने देशातील विजेची मागणी मोठ्या प्रमाणात वाढते; मात्र याच काळात दुपारच्या वेळी सौरऊर्जेचे उत्पादन मोठ्या प्रमाणावर होत असतानाही ती वीज ग्रीडमध्ये सामावून घेण्यात अडचणी येत आहेत. परिणामी, काही सौर आणिकांचे सूर्यऊर्जा प्रदूषण उत्पादन कमी करण्यास सक्षम पद्धती घ्यात आहेत. भारतातही सध्या

३०० गीगावाटपेक्षा अधिक स्वच्छ ऊर्जानिर्मिती क्षमता आहे. देशाच्या एकूण वीजनिर्मिती क्षमतेत तिचा वाटा निम्म्याहून अधिक आहे; मात्र पारंपरिक यंत्रणेची मर्यादित क्षमता आणि ऊर्जा साठवणुकीच्या अपुन्या सुविधा यामुळे उपलब्ध स्वच्छ ऊर्जेचा पूर्ण वापर करणे शक्य होत नाही. सौर किंवा पवनऊर्जा प्रकल्प वीजनिर्मिती करण्यास सक्षम असतानाही ग्रीडमध्ये वीज स्वीकारण्याची क्षमता नसल्यास उत्पादन कमी करावे लागते. या प्रक्रियेला 'कटें लमेंट' म्हटले जाते. यामुळे स्वच्छ ऊर्जा वाया जाण्याबरोबरच संबंधित ऊर्जा कंपन्यांही आर्थिक नुकसान सहन करावे लागते.

सौरऊर्जेचे उत्पादन प्रामुख्याने दिवसा, विशेषतः दुपारच्या वेळी वाढते; मात्र कोळशावर आधारित औष्णिक वीज प्रकल्पांचे उत्पादन सौरऊर्जेतील चढ-उतारानुसार ताढीने कमी-जास्त करणे कठीण असते. त्यामुळे दुपारी मोठ्या प्रमाणावर सौरऊर्जा उपलब्ध असूनही कोळशावर आधारित वीजनिर्मिती सुरू ठेवावी लागते. सध्याकाळी सूर्य मावळल्यानंतर सौरऊर्जेचे उत्पादन झपाट्याने घटते आणि त्याच वेळी घरगुती विजेची मागणी वाढते. या परिस्थितीत साठवून ठेवलेली सौरऊर्जा उपलब्ध नसल्याने पुन्हा पारंपरिक ऊर्जा स्रोतांवर अवलंबून राहावे लागते. गुजरात आणि राजस्थान ही देशातील सौरऊर्जा निर्मितीची प्रमुख केंद्रे आहेत. देशातील सुमारे निम्मी सौरऊर्जा या भागातून निर्माण होते; मात्र या राज्यांमध्ये निर्माण होणारी अतिरिक्त वीज इतर भागांमध्ये पोहोचवण्यासाठी आवश्यक असलेल्या परेषण वाहिऱ्यांची क्षमता अनेक ठिकाणी अपुरी पडत आहे. पश्चिम भारतात सौरऊर्जेचे उत्पादन मोठ्या प्रमाणावर होत असताना देशातील इतर भागांमध्ये विजेची मागणी जास्त असते. त्यामुळे उत्पादन केंद्रांपासून मागणीच्या केंद्रांपर्यंत वीज पोहोचवण्यासाठी व्यापक आणि आधुनिक परेषण व्यवस्था उभारण्याची आवश्यकता आहे. अतिरिक्त सौरऊर्जा साठवून रात्री वापरण्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर बॅटरी ऊर्जा साठवणूक व्यवस्था उभारणे हा या समस्येवरील महत्त्वाचा उपाय मानला जात आहे. दुपारच्या वेळी निर्माण होणारी अतिरिक्त वीज बॅटरीमध्ये साठवून संध्याकाळी किंवा रात्री मागणी वाढल्यानंतर प्रीडला देता येऊ शकते. सरकारच्या माहितीनुसार, भारतातील बॅटरी ऊर्जा साठवणूक २०३२ पर्यंत सुमारे ७५ गीगावॉटपर्यंत वाढवण्याची गजअसल्याचे तज्ज्ञांचे मत आहे.

चर्चा आजची

मराठावाड्याच्या आभाळाकडे आज शेतकरी आशे पाहतोय. पावसाची प्रतीक्षा, करपणारी पिके, रिकामे होत चाललेली पाण्याची साधने आणि डोऱ्यांवर वाढा जाणारे कर्ज, या सगळ्यांच्या कचाट्यात शेतकरी सापडल्या आहे. दुष्काळ मराठावाड्यासाठी नवा नाही; मात्र दरवर्षी दुष्काळाच्या झळा सोसाणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या प्रसंगा कायमस्वरूपी तोडगा कधी निघणार, हा खरा सवाल आहे.

शेतकरी परीणीसाठी कर्ज काढतो, बियाणे-खत घेतो. मशागत करतो, दिवसरात्र शेतात राहतो. मात्र, पावसासाथ सोडली की त्याची संपूर्ण मेहनत मातीमोल होते. पीढ्याहतातून जाते, उत्पन्न थांबते; पण कर्जाचा डोंगर तसाच उभा राहतो. त्यामुळे दुष्काळ म्हणजे केवळ पाण्याचा प्रश्न नाही, तर तो शेतकऱ्याच्या संपूर्ण कुटुंबाच्या जगण्याचा प्रश्न आहे.

दुष्काळ निवारणासाठी सरकारकडून बैटक घेतले जातात, योजना जाहीर केल्या जातात, निधीची घोषणा होते. केंद्र आणि राज्य सरकारकडून जलसंधारण सुसम सिंचन, कमी पाण्यात येणारी पिके, पीक वापर आणि आपत्कालीन उपाययोजनांवर भर दिला जातो. असल्याचे सांगितले जाते. महाराष्ट्रसाठी २०१६-२० मध्ये एसडीआरएफ अंतर्गत ५,७९८ कोटी रुपयांचा तरतूद करण्यात आली आहे. मात्र, प्रश्न हा आहे की दुष्काळावरील या योजना आणि निधी प्रत्यक्ष संकटा सापडलेल्या शेतकऱ्यांपर्यंत किती वेगाने पोहोचते ?

दुष्काळाच्या प्रश्नावर आमदार, खासदार, पालकमंत्री आणि कृषीमंत्री दत्ता भरणे यांच्या नेतृत्वाखाली बैठक घेण्यात आली. या बैठकीत दुष्काळावर चर्चा झाली. उपाययोजनांवर विचार झाला. मात्र, या बैठकीदरम्यान काजू-बदामावर ताव मारला जात असल्याचे चिंतेने समोर आल्यानंतर शेतकऱ्यांनी नाराजी व्यक्त केली. हे मुद्दा केवळ काजू-बदामाचा नाही, तर सेवेदरशीलतेचा आहे. एका बाजूला शेतकऱ्यांच्या शेतात पीक करपाचे आहे, घरात पुढच्या दिसाची चिंता आहे, कर्जचे हजेरे डोळ्यावर आहेत; आणि दुसऱ्या बाजूला मेजवानी चर्चा करणाऱ्या बैठकीत काजू-बदामाची मुजवानी दिसते. असेल, तर शेतकऱ्यांच्या जेवणेपर्यंत मीठ चोळल्यासारखे

वाटणे साहजिक आहे.

शेतकऱ्याला काजू-बदाम नकोत,
त्याला आपल्या शेतासाठी पाणी हवे
आहे. त्याला पंचनाम्याची प्रतीक्षा नको, तर वेळेने
नुकसानभरपाई हवी आहे. पीक विम्याच्या पैशासाठी
कार्यालयांचे उंबरठे झिजवावे लागू नयेत, कर्जाचा बोज
मीक करण्यासाठी ठोस निर्णय हवा आणि पुढच्या
हंगामासाठी सरकारचा आधार हवा.

पिण्याच्या पाण्यासाठी टँकर सुरू करणे गरजेचे असेल तर ते झालेच पाहिजे. मात्र टँकरने गावाची तहान भागेल. शेताची तहान कशी भाणणार? शेततळी, बंधारे, नाल खोलीकरण, जलसंधारण, विहिरींचे पुनर्भरण, ठिबक सिंचन आणि पाण्याचे योग्य नियोजन यावर वर्षभर काम झाले पाहिजे. दुष्काळ आल्यानंतर धावपळ करणापेक्षा दुष्काळ येण्यापूर्वी त्याची तयारी झाली पाहिजे.

शेतकऱ्याचे नुकसान झाले की पंचनामे होतात. अधिकारी पाहणी करतात, अहवाल तयार होतात आणि मदतीच्या घोषणा होतात. मात्र, ही मदत शेतकऱ्याच्या

आंतरराष्ट्रीय शांतता दिवस दरवर्षी २१ सप्टेंबर रोजी साजरा केला जातो. हा दिवस जगभरातील स्वयंसेवी संस्था, समुदाय, व्यक्ती आणि सरकारांवर साजरा केला जातो. आंतरराष्ट्रीय शांतता दिवस कधी आणि कसा सुरू झाला तो येथे जाणून घ्या. हा दिवस जगभरात शांतता प्रस्थापित करण्याच्या उद्देशाने साजरा केला जातो. जागतिक शांतता म्हणजे केवळ हिंसाचार नव्हे असं नाही तर अशा समाजांची निर्मिती जाणे प्रत्येकाला वाटेला ते पुढे जाऊ शकतात आणि भरभराट करू शकतात. जगभरात अहिंसेचा संदेश देण्यासाठी संयुक्त राष्ट्रसंघातर्फे दरवर्षी २१ सप्टेंबर रोजी आंतरराष्ट्रीय शांतता दिवस साजरा केला जातो. आपण आंतरराष्ट्रीय शांतता

दिवस का साजरा करो? जेणेकरून या विशेष दिवसाच्या निमित्ताने शांतता आणि शांतीचा संदेश जगाच्या कानाकोपऱ्यात पोहोचवता येईल. तज्ञांच्या मते, जगातील सर्व देश आणि लोकांमध्ये शांतता राखण्यासाठी, संयुक्त राष्ट्राने १९८१ मध्ये जागतिक शांतता दिवस साजरा करण्याची घोषणा केली. त्यानंतर १९८२ मध्ये पहिल्यांदा जागतिक शांतता दिवस साजरा करण्यात आला, ज्याची थीम होती 'लोकांचा शांतीचा अधिकार'. १९८२ ते २००१ या काळात संयुक्तराष्ट्रांमध्ये माग्यंवार हा आंतरराष्ट्रीय शांतता दिवस किंवा जागतिक शांतता दिवस म्हणून साजरा केला जात होता. मात्र २००२ पासून यासाठी २१ सप्टेंबर ही तारीख निश्चित करण्यात आले. २००२ पासून हा दिवस दरवर्षी

२१ सप्टेंबर रोजी साजरा केला जातो. तसेच पांढरे कबूतर शांतीचा दूत मानले जाते. जागतिक शांतता दिनानिमित्त पांढरी कबुतरे सोडून शांततेचा संदेश दिले जाते. युनायटेड नेशन्स शांततेचा मेते, जागतिक शांतता म्हणजे केवळ हिंसाचार नसणे असा नाही, तर आशा समाजांची निर्मिती जिथेथे प्रत्येकाला वाटे की ते भरभराट आणि भरभराट करू शकतात. आपल्याला असे जग निर्माण करायचे आहे जिथे प्रत्येकाला त्यांची जात, धर्म, पंथ काहीही न करता मानवतेने वागवले जाईल. १९८१ मध्ये संयुक्त राष्ट्रांनी घोषित केलेला हा दिवस मानवतेसाठी सर्व मतेभेदांच्या वरीती उद्भूत शांततेसाठी वचनबद्ध होण्याचा आणि शांततेची संस्कृती निर्माण करण्यासाठी योगदान देण्याचा दिवस आहे. आपल्या जीवनात शांतीची महत्त्व फार

मोंट आह. ज्या ठिकाणी शांती असते त्या ठिकाणी बंधुभाव, मधुरता, समाधान आणि आनंद असतो. शांतीविना जगण्याला कोणताच अर्थ नाही. शांततेचा प्रसार, संवाद आणि समन्वयच वाढवण्याचे महत्त्व पटवून देण्याच्या उद्दिष्टाने विविध उपक्रम, चर्चासत्रे आणि कार्यक्रम योजले जातात. या दिवसाचे एक मुख्य उद्दिष्ट म्हणजे मानवाजातीने एकमेकांशी संवाद साधून आणि मतभेद उरून सोडवून शांततेच्या दिशेने पावले उचलणे. या दिवसाच्या निमित्ताने, लोक एकत्र येऊन समाजातील हिंसेचे निर्मूलन करे करत येईल, यावर चर्चा करतात आणि शांततेच्या दिशेने कार्य करण्याची प्रतिज्ञा घेतात. शांतता ही केवळ युद्ध नसणे एवढीच नसून मर्यादित संकल्पना नाही. शांतता म्हणजे लोकांमध्ये वाढवणे, एकमेकांना

समजून घेणे, मतभेद शांततेने मिटवणे आणि समाजात सद्भावना निर्माण करणे. आंतरराष्ट्रीय शांतता दिनाचा उद्देश म्हणजेजोसफाता अहिंसा आणि सहिष्णुता शिकवणे,समाजात ऐक्य आणि परस्पर आदराची भावना रुजवणे,जागतिक संघर्ष कमी करण्यासाठी सामूहिक प्रयत्न करणे. संयुक्त राष्ट्र हेही नेहमी सांगे की, शांतता ही एक सफरको किंवा आंतरराष्ट्रीय संस्था निर्माण करत नाहीत. ती प्रत्येक व्यक्ती आपल्या दैनंदिन वृत्तांतून निर्माण करते. आज जगात युद्ध, दहशतवाद, सामाजिक असमानता, धार्मिक मतभेद अशा अनेक आव्हानांनी मानवजातीला घेरले आहे. अशा परिस्थितीत आंतरराष्ट्रीय शांतता दिन फक्त औपचारिक साजरा करण्यापुरता न राहता तो प्रत्यक्षात जगण्याची गरज बनला आहे.

नि|व|ड|क

रोह्यात बाप्पांसह गौराईना निरोप!

रोहा : रोहा तालुक्यात पाच दिवसांच्या ९४५ गणरायांसह २७५ गौराईचे भावपूर्ण वातावरणात विसर्जन करण्यात आले. ताशे, ढोल-ताशे, टाळ-मृदंगाच्या गजरात तसेच गुलालाची उधळण करत 'गणपती बाप्पा मोरया, पुढच्या वर्षी लवकर या'च्या जयघोषात भक्तांनी लाडक्या बाप्पाला निरोप दिला. यावेळी शहरातील प्रमुख विसर्जन घाटांवर मोठी गर्दी झाली होती.गणपती विसर्जनासाठी रोहा नगरपालिकेच्या वतीने विसर्जन स्थळांवर विशेष व्यवस्था करण्यात आली होती. दमछाडी घाट, बंदर पकटी घाट, अष्टमी घाट आणि फरशी घाट या चार प्रमुख विसर्जन घाटांची स्वच्छता करून विद्युत रोषणाई करण्यात आली होती.दुपारनंतर घरगुती गणपती विसर्जनासाठी भक्तरण नदीकिनारी येऊ लागले. लेझिम, ढोल-ताशे, टाळ-मृदंगाच्या गजरात आणि भक्तिमय वातावरणात गणरायांचे विसर्जन करण्यात आले. महसूल व पोलिस प्रशासनाच्या वतीने विसर्जन मार्गावर गस्त घालून वाहतूक सुळीत ठेवण्याची व्यवस्था करण्यात आली होती. कुंडलिका नदीकिनारी कोणताही अंगुचित प्रकार घडू नये यासाठी रोह्याचे पोलीस निरीक्षक अभय शेलार यांनी विविध विसर्जन स्थळांची पाहणी केली. तसेच पोलिसांचा चोख बंदोबस्त ठेवण्यात आला होता. तालुक्यात पाच दिवसांच्या उत्सवानंतर एकूण ९४५ गणपती बाप्पा आणि २७५ गौराईचे विसर्जन करण्यात आले.

बाळसईत बाप्पांना भावपूर्ण निरोप

सुकेळी : 'गणपती बाप्पा मोरया...पुढच्या वर्षी लवकर या....' या नामघोषाने नागोठणे जवळच असलेल्या बाळसई येथील पाच दिवसांच्या मुक्कामी असलेल्या बाप्पांना सर्वच गणेश भक्तांनी जड अंतःकरणाने भावपूर्ण निरोप दिला. नागोठणे विभागातील बाळसई, वांगणी, आमडोशी, सुकेळी, वाकण, पाटणसई आदी परिसरातील भक्तांनी गणरायाला निरोप दिला.ढोल-ताशांच्या गजरात तसेच गणरायाच्या नामघोषात बाळसई गावातील सर्वच ग्रामस्थांनी आपल्या लाडक्या बाप्पाची पाच दिवस सेवा केल्यानंतर भावपूर्ण अंतःकरणाने निरोप दिला. नागोठणे विभागामध्ये नागोठणे पोलीस स्टेशनचे प्रभारी अधिकारी रविंद्र पारखे यांच्या मार्गदर्शनाखाली सर्वच ठिकाणी गणपती विसर्जन सोहळा अतिशय शांततेत पार पडला. बाळसई गावामध्ये देखील गावचे अध्यक्ष मधुकर ठमके यांच्या नेतृत्वाखाली गणपती विसर्जन सोहळा उत्साहात पार पडला.

.....

मुस्लिम नेत्यांकडून भक्तांचे स्वागत

नेरळ : माथेरान शहरात आलेल्या बाप्पांना निरोप देण्यात आला. शहरातून बावडी येथील गणेश घाटांवर जाणाऱ्या बाप्पांवर पुष्पवृष्टी आणि गणेशभक्तांचे गुलाबपुष्प देऊन स्वागत अशी परंपरा माथेरानमध्ये पाहायला मिळाली. माथेरानमधील पाच दिवसांच्या गणपतींचे बेंजोच्या तालावर ढोल ताशांच्या गजरात गणपती बाप्पाला निरोप देण्यात आला. माथेरान येथील शारलोट लेक आणि बावडी येथील गणेश घाट अशा दोन ठिकाणी विसर्जन होत असते.विखुरलेली लोककव्स्ती यामुळे माथेरान मध्ये त्या त्या भागातील गणेशभक्त सोयीचे बघून आपल्या बाप्पांचे विसर्जन करतात. माथेरानमध्ये पाच दिवसांच्या गणपती विसर्जनाला मोठी गर्दी दिसून आली. शहरात गणेश विसर्जनाच्या वाटेवर माथेरान मुस्लिम समाज आणि विसर्जनस्थळी कोकणवासिय समाज सर्व गणेशभक्तांचे स्वागत केले. यावर्षी नगरपरिषद माथेरानच्या वतीने विसर्जनाच्या वाटेवरील पथदिवे तसेच विसर्जनस्थळी विद्युत रोषणाई करण्यात आली होती. गौरी गणपती विसर्जन मिरवणुकीचे स्वागत नगरसेविका तथा दिव्यांग कल्याण सभापती रिझवाना अनिस शेख, नगरसेवक सोहेल मक्याण संघाच्या पुढाकाराने आणि मुस्लिम धर्मीय कार्यकर्ते अनिस शेख,आलम मुजावर, तनवीर मुजावर, इम्रान महापुळे, मगदूम महापुळे, अली असगर डोंगरे, अफझल डोंगरे, अब्दुल महापुळे ईफान शेख ,जैनुल महापुळे,कबिर महापुरे, सादिक महापुळे आदी मुस्लिम युवकांनी सहभाग घेत गणेशभक्तांना गुलाब पुष्प आणि कॉफी देऊन स्वागत केले.

किनारपट्टी स्वच्छता अभियानात एनएसएस स्वयंसेवकांचा सहभाग

कोल्हाई : सागरी पर्यावरण रक्षण आणि प्लास्टिकमुक्त किनाऱ्याचा संदेश देण्यासाठी भारतीय तटरक्षक दलातर्फे आंतरराष्ट्रीय किनारपट्टी स्वच्छता अभियान २०२६ अंतर्गत मुरुडच्या समुद्र किनारी आयोजित स्वच्छता अभियानात वसंतराव नाईक महाविद्यालयाच्या एनएसएसच्या विद्यार्थ्यांनी उत्स्फूर्तपणे सहभाग नोंदविला. यावेळी समुद्र किनाऱ्यावर साचलेला प्लास्टिक कचरा, पाण्याच्या बाटल्या, रॅपर्स आणि इतर टाकाऊ वस्तू गोळा करून त्यांची योग्य विल्हेवाट लावण्यासाठी वर्गीकरण करण्यात आले. महाविद्यालयाच्या विभागाचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. प्रवेश पाटील, प्रा. सिद्धेश सतवीडकर आणि रुफी हसवारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली उपक्रमाचे यशस्वी आयोजन करण्यात आले होते. आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील या महत्त्वाच्या अभियानात सहभागी होऊन सामाजिक बांधिलकी जपल्याबद्दल महाविद्यालय विकास समिती सदस्य अॅड.इस्माईल घोले, विश्वास चव्हाण, वावर्ती उमरोटकर तसेच प्राचार्य डॉ.जे.के.कांबळे व सर्व प्राध्यापकांनी आणि तटरक्षक दलाच्या अधिकाऱ्यांनी एनएसएस विद्यार्थ्यांच्या उत्स्फूर्त सहभागाबद्दल समाधान व्यक्त केले.

रायगड जिल्ह्यात महाड पॅटर्नची चर्चा

॥ ९०० किलो निर्माल्यातून कंपोस्ट खत निर्मिती ॥ महाडच्या पर्यावरणपूरक विसर्जन मॉडेलची जिल्हाभरातून प्रशंसा

। महाड । प्रतिनिधी ।
गणेशोत्सवानंतर जिल्ह्यातील नद्यांमध्ये होणारे निर्माल्य आणि पीओपीचे प्रदूषण रोखण्यासाठी महाडमध्ये राबविण्यात आलेला प्रयोग आता संपूर्ण रायगड जिल्ह्यासाठी आदर्श मॉडेल ठरला आहे.

रोटरीचे प्रकल्प प्रमुख रोटे. डॉ. चेतन सुर्वे यांच्या नेतृत्वात रोटरी क्लब ऑफ महाड व महाड नगरपरिषदेने सिस्केप, रंगसुगंध, अक्षरशिल्प, रोटरी क्लब ऑफ रायगड फोर्ट, महाड शहर विकास मंच, श्री राजेंद्र सामाजिक विकास संस्था नाते, लायन्स क्लब, सेल्फ,

पुनरावर्तन, कृषी महाविद्यालय महाड, एम. एम. जगताप कॉलेज, स्वराज्य आणि महाड पत्रकार

२०७ गणेशमूर्तींचे श्रीसदस्यांनी केले पुन्हा विसर्जन!

डॉ. नानासाहेब धर्माधिकारी प्रतिष्ठानच्या स्वच्छता उपक्रमाला प्रतिसाद

। आगरदांडा । प्रतिनिधी ।

गणेशोत्सवानिमित्त पाच दिवसांच्या गणेशमूर्ती विसर्जन सोहळ्यानंतर दुसऱ्याच दिवशी मुरुड मजगाव व राजपुरी समुद्रकिनारी प्लास्टर ऑफ पॅरिसच्या तब्बल २०७ गणेशमूर्ती वाहून आल्याचे आढळून आले. या मूर्ती समुद्रकिनारी विखुरलेल्या अवस्थेत असल्याने डॉ. नानासाहेब धर्माधिकारी प्रतिष्ठानच्या श्रीसदस्यांनी पुढाकार घेत त्या पुन्हा खोल समुद्रात विसर्जित केल्या.

पहाटे सहा वाजताच प्रतिष्ठानचे २५ श्रीसदस्य मुरुड समुद्रकिनारी दाखल झाले. ओहोटीच्या वेळी किनाऱ्यावर वाहून आलेल्या गणेशमूर्ती एकत्रित करण्यात आल्या. त्यानंतर छोट्या बोटीच्या साहाय्याने या मूर्ती खोल समुद्रात नेऊन पुन्हा विधिवत विसर्जित करण्यात आल्या. मूर्ती विसर्जनांतर मुरुड श्रीसदस्यांनी संपूर्ण समुद्रकिनारा

स्वच्छ केला. येणाऱ्या पर्यटकांना भ्रम मूर्ती किंवा निर्माल्य दिसू नये, यासाठी सकाळपासूनच स्वच्छता मोहीम राबविण्यात आली.

मुरुड शहरासह पंचक्रोशी भागात दरवर्षी ५०० हून अधिक प्लास्टर ऑफ पॅरिसच्या गणेशमूर्ती मार्गविल्या जात असल्याचे सांगण्यात येते. प्लास्टर ऑफ पॅरिसच्या मूर्तीवर बंदी घालण्याबाबत अनेकदा प्रयत्न झाले असले, तरी त्यांचा वापर पूर्णपणे थांबलेला नाही. शाडूच्या मूर्तीच्या

स्वतःचे घर आणि परिसर स्वच्छ ठेवणे हीच खरी देशसेवा असून, सुंदर देशासाठी प्रत्येकाने आपले योगदान दिले पाहिजे, असेही ते सांगतात.

प्लास्टर ऑफ पॅरिसच्या मूर्तीचे प्रमाण पूर्वीच्या तुलनेत कमी झाले असले, तरी त्यांचा वापर अद्याप पूर्णपणे बंद झालेला नाही. पर्यावरणासाठी घातक असलेल्या अशा मूर्तीचा वापर टाळून शाडूच्या मातीच्या मूर्तीचा स्वीकार करण्याबाबत जनजागृती केली जात आहे. डॉ. नानासाहेब धर्माधिकारी प्रतिष्ठान मुरुडचे श्रीसदस्य गेल्या अनेक वर्षांपासून गणेशमूर्ती विसर्जन तसेच समुद्रकिनारा स्वच्छतेचे कार्य करत आहेत. मात्र, केवळ स्वच्छता मोहिमांबरोबरच नागरिकांमध्ये जनजागृती होऊन त्यांच्या विचारांमध्ये परिवर्तन होणे आवश्यक असल्याचे मत व्यक्त करण्यात येत आहे.

तुलनेत प्लास्टर ऑफ पॅरिसच्या मूर्ती स्वस्त मिळत असल्याने काही भाविकांकडून त्यांना अद्याप पसंती दिली जाते. महाराष्ट्र भूषण डॉ. अप्पासाहेब धर्माधिकारी श्रीसदस्यांना नेहमीच कोकणातील समुद्रकिनारे आणि परिसर स्वच्छ ठेवण्याचे आवाहन करतात. परिसर स्वच्छ असेल तर निरोगी आयुष्य जगता येते, त्यामुळे प्रत्येकाने स्वच्छतेसाठी योगदान देणे गरजेचे आहे, असा संदेश त्यांच्या माध्यमातून दिला जातो.

तळा स्थानकातून विशेष गाड्यांतून चाकरमान्यांची परतीची वाहतूक

। तळा । प्रतिनिधी ।

आपल्या लाडक्या बाप्पाला भावपूर्ण निरोप दिल्यानंतर गणेशोत्सवासाठी गावाला आलेले चाकरमानी पुन्हा परतीच्या प्रवासाला लागले आहेत. यामुळे तळा बस स्थानकात प्रवाशांची गर्दी झाल्याचे चित्र पहायला मिळत आहे.

कोकणात गणेशोत्सव मोठ्या उत्साहात साजरा केला जातो. यासाठी मोठ्या संख्येने नोकरी धंद्यासाठी व कामानिमित्त शहरांमध्ये स्थलांतरित झालेले नागरिक गणेशोत्सवासाठी आपल्या गावी परतत असतात.यानिमित्ताने वर्षभरातून एकदा संपूर्ण कुटुंब एकत्र येऊन सुखदुःखाच्या गोष्टी रंगतात. देवंदिन जीवनातील आठवणींची वाटचाल घेणार होते. गणेशोत्सव काळात पाच दिवस गणरायाची मनोभावे पूजा अर्चा, आरती, भजन

करून शेवटच्या दिवशी बाप्पाला भावपूर्ण वातावरणात निरोप देऊन पुढल्या वर्षी लवकर या असा आग्रह धरून चाकरमानी पुन्हा आपल्या परतीच्या प्रवासाला लागले आहेत. गणेशोत्सव आठोपल्यानंतर तळाबस स्थानकातून मुंबईकडे परतणाऱ्या चाकरमान्यांची वाहतूक एसटी प्रशासनाने सुखरूप व नियोजनबद्ध पद्धतीने मार्गस्थ केली.यंदा तळा बस स्थानकातून एकूण ५३ विशेष गाड्यांचे नियोजन करण्यात आले होते. यामध्ये २१ आरक्षित गाड्या व ३२ ग्रुप बुकिंगच्या गाड्यांचा समावेश होता.ही वाहतूक सुरक्षित व सुरळीत पार पाडण्यासाठी राज्य परिवहन विभागीय कार्यालयाकडून विशेष लक्ष देण्यात आले. वाहतूक निरीक्षक अजिंक्य रोहेकर, वाहतूक नियंत्रक विकास खाडे व मालुपरे यांनी गाड्यांचे वेळापत्रक व नियोजन केले.

● अॅड.नम्रता सुभाष नाईक नागाव बंदर

● भावेश अरुण परब विद्यानगर - चेंबरे अलिबाग

संघ यांच्या सहकार्याने महाड पुनरावर्तन रोटरी गणेशोत्सव २०२६ यशस्वी केला.

महाड शहरातील ३ कृत्रिम तलावांत आणि घरोघरी जाऊन एकूण २३६ मूर्तींचे पर्यावरणपूरक विसर्जन करण्यात आले. यातून १२७० किलो शाडू माती आणि ५५० किलो फेकून न देता पुनरावर्तनासाठी संकलित करण्यात आले.सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे, महाडमध्ये ८०० किलो (दि. १५ ला ३०० किलो, दि. १९ ला ५०० किलो) आणि श्री विठ्ठल मंदिर घाट, नाते येथे श्री राजेंद्र संस्था व ग्रामपंचायत नाते यांच्यामार्फत

१०० किलो असे एकूण९०० किलो निव्वळ निर्माल्य वेगळे करून कृषी महाविद्यालय,महाड येथे कंपोस्ट खत निर्मितीसाठी देण्यात आले.

निर्माल्य संकलनाचे हे कार्य अनंत चतुर्दशीपर्यंत सुरू राहणार असून महाड नगरपरिषद आणि ग्रिन्ही फाउंडेशन यांच्या सहकार्याने आणखी मोठ्या प्रमाणावर निर्माल्य संकलन करून कंपोस्ट खत निर्मिती करण्यात येणार आहे.

सावित्री नदी प्रदूषणमुक्त ठेवण्याचा हा महाड पॅटर्न जिल्ह्यातील इतर नगरपालिकांनीही राबवावा, अशी मागणी पर्यावरण प्रेमींमधून होत आहे.

दिवेआगर समुद्रकिनाऱ्यावर बाप्पांना भावपूर्ण निरोप

। कापोली । प्रतिनिधी ।

दिवेआगर येथेपाच दिवसांच्या गणपती बाप्पांचे विसर्जन अत्यंत भक्तिमय वातावरण, शांततेत आणि शिस्तबद्ध पद्धतीने पार पडले.

बोलीपंचतन व परीसरातील शेकडो लहान मोठ्या गणपती बाप्पांच्या मूर्ती विसर्जनासाठी दिवेआगर येथील स्वच्छ व सुरक्षित समुद्र किनाऱ्यावर अगदी उशिरापर्यंत श्रद्धावान घेऊन येत असतात. त्यामुळे कुठल्याही प्रकारची गैरसोय होऊ नये म्हणून ह्यावर्षी सरपंच विजय तोडणकर यांच्या नियोजनातील ५ महत्त्वाचे बदल करून अतिरिक्त प्रकाश

व्यवस्था केली होती.

विसर्जनासाठी येणाऱ्या हजारो भाविकांची आणि ग्रामस्थांची तहान भागवण्यासाठी किनाऱ्यालागत पिण्याच्या पाण्याची उत्तम सोय केली गेली.तातडीची वैद्यकीय मदत: कोणतीही आपत्कालीन परिस्थिती उद्भवल्यास वैद्यकीय मदत मिळावी यासाठी किनाऱ्यावर रुग्णवाहिका तैनात ठेवण्यात आली होती.वाहनांची पार्किंग व्यवस्था: गावाबाहेरून आणि पंचक्रोशीतून येणाऱ्या वाहनांची कोंडी होऊ नये म्हणून विस्तीर्ण व सुयोग्य पार्किंग झोन तयार करण्यात आले. दिधी सागरी पोलीस प्रशासनाने चोख बंदोबस्त ठेवला होता.

गौरी-गणपतींना साश्रु नयनांनी निरोप

श्रीवर्धन : गेले काही दिवस आनंदाने आणि भक्तीभावाने भजन-पूजन केल्यावर शनिवारी मोठ्या जड अंतःकरणाने भक्तांनी आपल्या लाडक्या बाप्पाला आणि गौराईला निरोप दिला. यावेळी नाक्यानाक्यावर टाळ मृदंगाच्या साथीने भजने आणि आरत्या करत गणेशमूर्ती विसर्जनासाठी समुद्रकिनाऱ्यावर मार्गस्थ झाल्या.

पारंपरिक पद्धतीने लाडक्या बाप्पाचे विसर्जन

। पाली/गोमाशी । प्रतिनिधी ।

गावची परंपरा जपत गोमाशी येथे आज बाप्पाचे विसर्जन अत्यंत भक्तीभावाने आणि पारंपरिक पद्धतीने करण्यात आले.गेली सहा दिवस लाडक्या बाप्पाची मनोभावे सेवा केल्यानंतर आज ग्रामस्थांनी एकत्र येत बाप्पाला निरोप दिला.

गोमाशी येथील नदीकाठी सर्व गणेश मूर्ती एकत्र आणण्यात आल्या होत्या.विसर्जनापूर्वी सर्व बाप्पांची एकत्रित आरती करण्यात आली.यावेळी लहानमुले, महिला, पुरुष मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. हातात आरतीचे ताट घेऊन गणपती बाप्पा मोरया, पुढच्या वर्षी लवकर या चा जयघोष करत

ग्रामस्थांनी बाप्पाचे विसर्जन केले. कोणताही गाजावाजा न करता, पर्यावरणाला कोणतीही हानी न पोहोचवता शांततेत विसर्जन पार पडले. यावेळी ज्येष्ठांच्या हस्ते पूजा करण्यात आली.

लोककलेची समृद्ध परंपरा रसिक प्रेक्षकांची मने जिंकणारे नृत्य

शक्ती-तुरा अन् बाल्या नृत्याचा जिल्ह्यात आविष्कार

। पाली /वेणसे । प्रतिनिधी ।

महाराष्ट्राला लाभलेली लोककलेची समृद्ध परंपरा विशेषतः कोकणात गणेशोत्सवाच्या काळात अधिकच चैतन्यमयी होऊन उठते. गणरायाच्या आगमनाने रायगड जिल्ह्यातील गावागावांत ढोलकीचा ताल, टाळांवा गजर आणि जाखडी नृत्याची रंगत पाहायला मिळत आहे. याच परंपरेचा अनोखा आविष्कार शुक्रवारी (दि. १८) सुधागड तालुक्यातील नाडसूर येथे अनुभवायला मिळाला. तेथे आयोजित भव्य शक्ती-तुरा सामन्याने आणि बाल्या नृत्याच्या आकर्षक हजारे रसिक प्रेक्षकांची मने जिंकली.

सुधागड पंचायत समितीचे

उपसभापती तथा राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टीचे तालुकाध्यक्ष संदेश परशुराम शेवाळे यांच्या वतीने नाडसूर येथील वैतागवाडी येथे या भव्य कार्यक्रमाचे

आयोजन करण्यात आले होते. दुपारी २ वाजता सुरू झालेल्या या लोककलेच्या सोहळ्यात तांडदेव घराण्याचे तुरेवाले शाहीर योगेश

जाधव (मु. पहर-रोहा) आणि भानुदास घराण्याच्या शक्तिवाल्या वृंदाली दळवी (महाडिक) यांच्यात कलगीतुऱ्याची चुरशीची जुगलबंदी

रंगली. पौराणिक कथा, आध्यात्मिक चिंतन आणि लोकसंगीताच्या सुरेल मिलाफातून रंगलेल्या या सामन्याला सुधागड आणि परिसरातील रसिक प्रेक्षकांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. दुसरीकडे, कोकणातील पारंपरिक बाल्या नाच, जाखडी नृत्य, भजन आणि कीर्तनाचे ताफ गावोगावी सक्रिय झाले आहेत. आधुनिकतेच्या युगात लोप पावत चाललेल्या या कलेला पुन्हा जिवंत ठेवण्यासाठी तरुण पिढी मोठ्या संख्येने पुढे आली आहे. सुधागड तालुक्यातील श्री दत्त गुरु नाच मंडळ आणि चव्हाणवाडी ग्रामस्थ मंडळाने तब्बल २२ वर्षांनंतर जाखडी नृत्याची परंपरा पुनरुज्जीवित केली आहे. विशेष म्हणजे यात

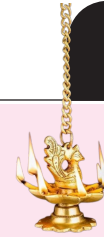
पदवीधर, इंजिनिअर तरुण आणि युवतींचाही मोठा सहभाग दिसून येत आहे. पेण तालुक्यातील दुरोशे येथील सुशिक्षित तरुणी मागील १६ वर्षांपासून ही कला जोपासत आहेत.

एकीकडे ठाणे-भिवंडीत पुंडलिकबुवा मोरे, तेजस मोरे आणि सौजस मोरे हे लोकसंगीताचे धडे देत समाजप्रबोधन करत आहेत, तर दुसरीकडे रायगडातील तरुणाई आपल्या पूर्वजांचा हा सांस्कृतिक वारसा जपण्यासाठी अहोरात्र मेहनत घेत आहे. शुक्रवारी नाडसूर येथे पार पडलेला हा सोहळा कोकणच्या लोककलेला नवा उत्साह आणि संजीवनी देणारा ठरला आहे.

गणेश दर्शन स्पर्धा २०२६

● अष्टगंध कला मंचाचे अध्यक्ष अशोक कान्हा म्हारे यांच्या बेलपाडा येथील निवासस्थानात विराजमान गणपती बाप्पा. (छायाचित्र - अशोक म्हारे)

● उदय रामदास घरत, वसोली येथील निवासस्थानात विराजमान गणपती बाप्पा.

● मु. मुशेत, ता. अलिबाग येथील श्री. संदेश करजुकर यांच्या निवासस्थानी विराजमान गणपतीची मूर्ती. (छायाचित्र : अब्दुल सोगावकर)

● नेरळ-दहिवली येथे मनोज सदाशिव भवारे आणि जितेंद्र सदाशिव भवारे यांच्या घरी अत्यंत सुख आणि मनमोहक देखावा साकारण्यात आला आहे. भव्य गुहेच्या (Cave Theme) पार्श्वभूमीवर बाप्पाची प्रतिष्ठापना करण्यात आली आहे. नैसर्गिक गुहेसारखा भास निर्माण करणारी ही सजावट आणि त्यावर केलेली आकर्षक प्रकाशयोजना (Lighting) पाहणाऱ्यांचे मन वेधून घेत आहे. गुहेच्या मध्यभागी विराजमान झालेले श्रीगणेशाचे रूप अत्यंत सतेज आणि देखणे दिसत आहे. (छायाचित्र : कांता हाबळे)

● मुरुड कोळीवाडा येथील जितेंद्र मकू कुटुंबियांनी आपल्या घरी शिवरायांचे निष्ठावंता शिलेदार असा वैशिष्टपूर्ण संकल्पनेवर आधारित देखावा व श्री गणेशमूर्ती (छायाचित्र : सौरभ नाइरे)

● मुरुड कोळीवाडा येथील प्रयाग अनंत केंडु यांच्या निवासस्थानी श्री गणेशमूर्ती. (छायाचित्र : सौरभ नाइरे)

● मुरुड-डोंगरी येथील अजिंक्य शेळके यांचे आईचं घर निवासस्थानी विराजमान श्री गणेशमूर्ती. (छायाचित्र : सौरभ नाइरे)

● उरणच्या कृषी सहाय्यक अधिकारी सुषमा बालाजी गायकवाड यांच्या नवी मुंबई वाशी येथील सागर को.हार्डसिंग सोसायटी सेक्टर २९ येथील निवासस्थानात विराजमान गणपती बाप्पा. (छायाचित्र - मनश्री गायकवाड)

● माणगाव नगरपालिका हद्दीतील दत्तनगर येथील रहिवासी तथा सामाजिक कार्यकर्ते संदीप नाणे यांच्या निवासस्थानी कुटुंबातील सदस्यांनी अथक परिश्रम घेत पर्यावरणपूरक असा रामसेतू बांधणी गणेशोत्सव देखावा आकर्षकपणे साकारला असून हा देखावा पाहण्यासाठी गणेशभक्तांची गर्दी होत आहे. (छायाचित्र : सलीम शेख)

● मु. चोरोडे, ता. अलिबाग येथील श्री. हेमंत रामचंद्र नेमन यांच्या घरी विराजमान गणरायाची आकर्षक मूर्ती,

● मु. माणगाव, ता. अलिबाग, काटे कुटुंबातील मनमोहक श्रीची मूर्ती. (छायाचित्र : अब्दुल सोगावकर)

● मु. मुनवली, ता. अलिबाग येथील श्री. अशोक मसुकर यांच्या निवासस्थानी विराजमान गणरायाची मूर्ती. (छायाचित्र : अब्दुल सोगावकर)

● मु. मुनवली, ता. अलिबाग येथील श्री. दिलीप मोंडे यांच्या निवासस्थानी विराजमान गणरायाची मूर्ती. (छायाचित्र - अब्दुल सोगावकर)

● मु. मुनवली, ता. अलिबाग येथील श्री. मधुकर सूद यांच्या निवासस्थानी विराजमान गणरायाची मूर्ती. (छायाचित्र : अब्दुल सोगावकर)

● मु. मुनवली, ता. अलिबाग येथील श्री. संजय अनमने यांच्या निवासस्थानी विराजमान गणरायाची मूर्ती, (छायाचित्र : अब्दुल सोगावकर)

● श्री. तेजस पाटील, मु. तुडाळ, ता. अलिबाग, यांच्या घरी पहिल्यांदाच विराजमान झालेल्या गणपतीचे दर्शन घेताना किहीम सरपंच पिंट्या गायकवाड व इतर. (छायाचित्र - अब्दुल सोगावकर)

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

आशियाई क्रीडा स्पर्धेत भारताची सुरुवात चांगली झाली आहे. रविवारी (दि.२०) भारताला नेमबाजीत दोन रौप्यपदके मिळाली असून, एमएमए या क्रीडा प्रकारातही भारताचे पदक सुचिका तरियालने पकडे केले आहे. नेमबाजीतील यशात एलावेनिल वलारिवान हिचा मोठा वाटा राहिला असून, तिने सांघिक आणि वैयक्तिक प्रकारात पदक जिंकली आहेत. एलावेनिल वलारिवान हिने महिलांच्या

१० मीटर एअर रायफल प्रकारात वैयक्तिक रौप्यपदक जिंकले आहे. तिने २५२.४ गुणांसह हे पदक जिंकले असून, तिचे सुवर्णपदक अगदीच थोड्या फरकाने हुकले. ती शेवटपर्यंत सुवर्णपदकाच्या शर्यतीत होती. परंतु, केवळ ०.३ गुणांनी तिचे सुवर्णपदक हुकले. यावेळी सुवर्णपदक जिंकणाऱ्या जपानच्या हिनाका तेची हिने २५३ गुण मिळवले होते. तसेच, हा नवा आशियाई विक्रमही ठरला आहे. तर, दक्षिण कोरियाच्या ह्योजिन बॅन हिने २३० गुणांसह

भारताला नेमबाजीत दोन रौप्य

■ आशियाई क्रीडा स्पर्धेत चांगली सुरुवात

■ एलावेनिल वलारिवान हिचा मोठा वाटा

कांस्यपदक नावावर केले आहे. दरम्यान, एलावेनिल वलारिवान हिने

सुचिका तरियालचे ऐतिहासिक पदक

सुचिका तरियाल ही रविवारी महिलांच्या पारंपरिक एमएमए ६० किलो वजनी गटाच्या स्पर्धेत उपांत्य फेरीत पोहचली आहे. त्यामुळे तिने भारताचे पदक पकडे केले आहे. ती जर उपांत्य फेरी जिंकली, तर सुवर्णपदकासाठी खेळेल. मात्र, पराभूत झाली, तरी तिला कांस्यपदक मिळेल. त्यामुळे ती आशियाई क्रीडा स्पर्धेत एमएमए प्रकारात पदक मिळणारी भारताची पहिलीच खेळाडू ठरली आहे. तिने उपांत्यपूर्व फेरीत मंगोलियाच्या अल्तानचिमग बेगलमा हिला पराभूत करत उपांत्य फेरीत धडक मारली आणि भारतासाठी ऐतिहासिक पदक पकडे केले.

वैयक्तिक रौप्यपदक जिंकण्यापूर्वी सोनम मस्कर आणि विदर्सा विनोद यांच्यासह महिलांच्या १० मीटर एअर रायफल सांघिक प्रकारातही रौप्यपदक जिंकले होते. या तिघींनी मिळून १८९८.० गुणांसह हे रौप्यपदक नावावर केले. या प्रकारात चीनने सुवर्णपदक जिंकले. तसेच, सांघिक प्रकारात एलावेनिल वलारिवान हिने ६३३.५ गुण मिळवत भारताच्या संघात सर्वोत्तम कामगिरी केली होती. त्यानुसार ती वैयक्तिक प्रकारासाठी पात्र ठरली. याशिवाय सोनमने देखील वैयक्तिक प्रकारासाठी पात्रता मिळवली होती. परंतु, ती अंतिम फेरीत ६ व्या क्रमांकावर राहिली. त्यामुळे नेमबाजीत भारताची सुरुवात दमदार झाली असून, अजूनही बऱ्याच पदकांची अपेक्षा भारताला आहे. यापूर्वी २०२३ च्या आशियाई स्पर्धेत भारताने ७ सुवर्ण, ९ रौप्य आणि ६ कांस्य असे मिळून २२ पदके नेमबाजीत मिळवली होती. त्यामुळे यंदा यापेक्षाही चांगल्या कामगिरीची अपेक्षा नेमबाजांकडून आहे.